زەلکاو

www.dengekan.com

www.dengekan.com

www.dengekan.com

زەلکاو

ببووین بە دوو بەش.. بەشێك مەلەی تیا دەکرد.. بەشێکی دیکە کە ئێمە بووین مەلەمان تێدا نەدەکرد.. ئەوانەی مەلەیان نەدەکرد گەلێ کەمتر بوون لەوانەی مەلەیان دەکرد، هەر رۆژەو زەلامێکی تر، هەرزەیەکی تر، منداڵێکی تر، چ بە دزیو چ بە ئاشکرا، دەهاتو وەك مراوی سەری دەخستە نێو ئەو زەلکاوە رەشە.. ناویان نابوو ((گۆمی میری)).. نەك هەر منداڵو هەرزەو دەستەپیاوانی گەڕەکی خۆمانو بەس.. بگرە منداڵو هەرزەو پیاوانی هەموو شار وەك رەوە قازو مراوی هەڵپرووکاوی بەر گڕەی هاوین دەڕژانە رۆخانەی ئەو زەلکاوە.. گەورەترین زەلکاوی شار.. خەڵکێکی چڵکنو پڵکن خۆیان لەو چڵکاوە نقوم دەکرد.. مامۆستا سەر رووتاوەکەی خۆمان پێی دەووتین: لە هەندەران منداڵان دەچنە نێو باخچەو چیمەنو سەوزەگیاو.. لەنێو رووبارو جۆگەلەو کەنار دەریا شینەکان مەلە دەکەن، بە حەسرەتەوە دەیووت: منداڵان لەسەر درەختە چڕو باڵابەرزەکان وەك بێچووە چۆلەکە دەجریوێنن، منداڵان هاوینان بارگەو هەگبەو جانتا چکۆلانەکانیان هەڵدەگرنو بە شەمەندەفەری زۆر درێژ بەم دونیایەدا سەفەر دەکەن.. دەمانپرسی:

((بەتەنیا..؟))

دەیووت:

((نەخێر.. لەگەڵ مامۆستاکانیان..!)).

دەیووت:

منالآن.. لەوێندەرێ منالآن چڵمن نینو قەتیش بە قۆڵی کراسەکانیان لووت ناسڕن.. بێ دەستەسڕ ناچنە دەرێ.. سەری یەکدی ناشکێنن.. بەرد ناگرنە گلۆپەکانی نێو کۆڵانو سەر شەقامەکان.. ئێوە چیتانە رۆڵەکانم.. بە قەهرەوە دەیووت: ئێوە بۆ بە گوێی من ناکەن.. بۆ واز لەو زەلکاوە ناهێنن..؟ بەرخۆلەکانم ((بەلهارزیا)) نەخۆشییەکی کوشندەیەو با تووشی نەبن.. ئێوە هێشتا ناسکنو با گەڕ نەبن..! نەك هەر ئێمەی هەرزەو منالّ، نەك هەر ئێمەی زەردو لاواز.. بگرە کوڕە جحێڵو دەستەپیاوەکانیش دەهاتن، نەك هەر لە کەلاوەو خانووە قوڕەکانەوە.. نەك هەر لە گەڕەکی شارەوانیو.. گەڕەکە هەرە پەڕپووتەکانی شارەوە.. بگرە لە گەڕەکە هەرە خۆشەکانیشەوە خەڵکی داباری، دەهاتنو وەك پۆلە مەلی تینوو بەسەر زەلکاوەکەوە دەنیشتنەوە، وای لێهات دەوروبەری زەلکاوەکە ببێ بە سەیرانگای رۆژانی چوار شەممەو هەینی.. ژنان بە ماڵو منالەوە دەهاتن.. بە زەردو سوورەوە.. بە رایەخو سەماوەرو پرێمزو مەنجەڵی کفتەو دۆڵمەوە بەهاران دادەڕژانە ئەو ناوە.. بە بیانووی زیارەتی مەزاری پیرۆزی ((ئەسحابە رووتە)) لەمبەرو ئەوبەری جۆگەلە باریکەکە سەماوەریان ساز دەدا، پیرەژنەکان دەیانووت: جۆگەلە باریکە رۆحی ئەسحابە رووتەیەو دەرژێتەوە ناو زەلکاوەکە.. دەیانووت: لە هیچ مەترسنو مەلەی تیا بکەن.. دەتووت ئاوی کەوسەرەو ژنان مەسینەو سەماوەرو قۆریو قاپو جامو دۆلکەو چنگیان لێ پڕ دەکرد.. وەلێ شەرمەو ناجیزەیە ژنان پیاوەکان بە رووتی ببینن.. ئەوەندە نەدەهاتنە پێش.. لەسەر گۆڕەکەی ئەسحابە رووتەوە دەیانڕوانییە ئاپوورەی گوێ زەلکاوەکە.. کچانیش چاویان دەڕشتو بۆنی سمڵو مێخەکی بەرملیان لەگەڵ بۆنی ئەو زۆنگاوە

تێکەڵ دەبوو، تاوێ بـۆنی مێخـەك‌و ئـارەقی خۆشـی ژنانـە بـۆنی زەلکاوەکەی دەشـکاند، تـاوێ زەلکاوەکـە هـەموو بـۆنێکی خـۆش‌و پـیرۆزی رادەمـاڵی، وەلــێ ئێمـەو ئـەوان.. هـەمووومان بـەو بۆنـە کـاس ببـووین، دەوروبـەری زەلکاوەکـە ببــووە کــەنارو رۆخانــەی دیجلــەو فــورات.. نیــل.. دانــووب‌و تــایمز، رۆژانــی هــەینی‌و چوارشــەممە ژنــان چــوار پێــنج فــەردە گوڵەبــەڕۆژەو قــەزوانیان دەقرتاند.. ئەو نـاوە دەبـووە زبڵخانـە.. هەمووشـی دەڕژایـەوە نـاو زەلکاوەکـە، ئێمەش منداڵ‌و هەرزەی شار.. گەنج‌و پـیر.. قوتـابی‌و قەسـاب‌و سـەوزەفرۆش‌و پینەدۆزو ناتری حەمام‌و فیتەرو بازرگان‌و چایەچی‌و چەخماچی‌و ئاسنگەرو پـۆلیس‌و عارەبانـچی‌و قاچاغـچی‌و نانـەواو شـوفێرو فەرمانبـەرو بگـرە وای لێهــات مامۆســتاو ئــەو چــەند ئەنــدازیارو دکتــۆرەی لــە شارۆچــکەکەماندا هــەبوون.. ئــەوانیش خۆیــان بــۆ نــەگیراو هــاتن، هەنــدێك لەوانــە خــەڵکی شــارەکەش نــەبوون.. مــن خــۆم نەمــدی.. بۆیــان گێڕامــەوەو وتیــان: زۆربــەی ئەفەندییەکانی شار خۆیان رووت کردۆتـەوەو لـەو زەلکاوە مەلـەیان کـردووە، زۆربەشــیان بــۆ یەکــەم جــارو هــەر دەنێــو ئــەو زەلکــاوە فێــری مەلــە بــوون.. برادەرێکم، مچەی عەبەی قۆڵبڕ، وتی: «بە شەرەفی باوکم.. بە شەرەفی دایکم هەموو ئەفەندییەکان ئێواران بە دزییەوە دێن‌و مەلەی تێدا دەکەن».

لێم پرسی: «بۆ..؟».

«ئاخر ئێواران چۆل دەبێ..!».

لێم پرسی: «ئەی مامۆستا کەچەڵەکەمان..؟».

وتی: «ئەمن درۆ ناکەم.. ئەوم نەدیوە..!».

راماو سەیرێکی کردم‌و بە تەوسەوە وتی:

«دیارە وەك تۆ ترسنۆکەو ناوێرێ مەلە بکا».

((نەء.. مچە ئەو لە بەلهارزیا دەترسێ.. پێی ناخۆشە خەڵکی لەو زەلکاوە مەلە بکەن..!)).

بە تووڕەیی وتی:

((کەرە.. بەلهارزیا چ حیزێکە..؟)).

بە نەرمیو لەسەرخۆ.. چونکە دەمزانی تووڕەتر بێ بە شەپازللەیەك بناگوێم ئاگر دەدا.. پێم وت:

((بەلهارزیا حیز نییە.. نەخۆشییە..)).

((ئەوە لە قوتابخانە ئەو شتە قۆڕانە فێر دەبن..؟)).

((مچە گەر ئەو مامۆستایەت دی پێم بڵێ..)).

((بۆ..؟)).

((هەروا..!)).

((تۆش لەو ترسنۆکترى.. تۆو هاوڕێکانت جوولەکەن..)) لەسەرخۆو بە شەرمو ترسێکەوە وتم: ((وا نییە مچە.. مامۆستا سەر رووتاوەکە دەڵێ زۆربەی خەڵکی نەخۆش دەکەون.. لەوانەشە زۆربەتان گەڕ بن..!)).

((قسەی قۆڕ..)).

((ئەوە نییە شەوان تا بەیانی خۆتان دەخورێنن..)).

((هیچ نییە رۆڵە.. مێشو مەگەزی هاوینە)).

منو هاوڕێکانم لە دووری زەلکاوەکە دادەنیشتین، پاڵمان بە دیوارە داڕووخاوەکان دەداو.. لەو حەشاماتە نیوەڕووتە ورد دەبووینەوە، هەرکێ دەهات.. بە پەلە جلەکانی بەری دادەکەند، بە تای دەرپێیەکەوە خۆی هەڵدەدایە نێو زەلکاوەکە، شلپەی دەهاتو بارستایی چوار بەژن ئاوی بە هەموو لایەکدا فڕێ دەدا، جاری وا ئەوەندە قەڵەبالغ دەبوو زەلکاوەکە یەکێکی تری نەدەگرت، هەندێ جاریش دەبوو بە شەڕو هەراو فەرتەنە..

رۆژی هـەینییان دوای مەسـتبوون دەبـوو بـە شـەڕە چـەقۆ، چـەند کەسـێك دەسـتو قاچـی دەشـکا.. دەبووایـە چـەندانێکیش دەموچـاوو.. بـەرو پـشتیان برینـدار بـێ، رووتـەکان پـترو زووتـر برینـدار دەبـوون، دەبووایـە بـە پەلـە شـەڕکەران بگەیەننـە خەسـتەخانەو تـا ئـەوێ خوێنیـان لەبـەر دەڕۆیـشت، ناوبژیکەران نووکە چەقۆیان بەردەکەوت، کە دەبـوو بـە شـەڕ ژنـان شـەرمیان دەشکاو دادەڕژانە سەر زەلکاوەکە تـا بـزانن ئـاخۆ کـوڕو بـراو مێـردو بـرازاو خوشکەزای ئەوانی تیایە، هەندێ جار ژنانیش بایی خۆیان لەو شەڕو هەرایـە بەشدار دەبوون، پیاوان ئاسوودە بوون ژنان بە نیوە رووتو بـە گـەڵو گـوونی پڕ بـە دەرپێـی زەردەوە دەیـانبینن، لـە زەلکاوەکـەوە دەردەهـاتنو لـە ژنـەکان نزیك دەبوونەوە.. ئاوێکی لێڵو قوڕاوی خەست لە دەرپـێ بـۆرو زەردەکانیـان دەچـۆڕایەوە.. مـن دەمـدی ژنـان سـەیری کـوێ دەکـەن.. مـن دەمـدیو تـەریق دەبوومەوە، کچانی چاو پانو بێ شـەرمیش جۆگەلـەو قـۆرتی نێـوان هـەردوو مـەمکیان لـێ رووت دەکـرد.. بـۆنی سمـڵو حـێڵو مێخـەكو قەنـەفڵ.. بـۆنی هەناسەو ئارەقی ژنان.. قۆرتی نێو مەمان.. بەرملو گـەردنی سـپی زەردبـاو.. بسك لووسو قەفی کەزیان تـا سـەر سمت، بـزەو خەنـدەی سـەرلێو.. چـاوانی مەست.. قەزوان تەقاندنو بە نازەوە بنێشت جووین، پاژنـەی خـڕو لـووس.. نەختێ شەقار.. شەڕو خوێنو جوێنو جوانی، بگـرەو بـەردەی ناوبژیکـەران.. زریکەی زارۆڵەکان.. قیژەی ژنان.. شـڵپو هـوڕی زەلکاو هەنـدێ گـەنجی مـڕو مەسـت دەکـرد.. ئـەم قیامەتـەیان بـە هـەلێکی رەخـساو دەزانـیو خۆیـان هەڵدەدایـەوە نێـو زەلکاوەکـە، زەلکـاوێکی لـێڵو پـڕ لـە بـۆقو مارمێلکـەی سەرئاوکەوتوو خۆیان نقـوم دەکـرد.. بـە تـەنها، لـە چـەند لایەکەوە، تۆپەڵـە قـژێکی رەشو دوو چاوی زەقو سـوور سـەرئاو دەکـەوتن.. دوو چـاوی زۆر

غەمگین‌و پڕ هەوەس‌و خوێنی ڕەشی شەهوەت.. لە ژێر ئەو قوڕاوە دەکەوتنە پێ مەلە.. برسییانە چاویان لە کچە جحێڵ‌و ئەسپە ژنەکان دەبڕی.. دەمیان پڕ دەبوو لە گوو بۆق‌و چنگیان پڕ لە شەهوەتی هەوەس، پەنجەی شایەتمانەیان لە بەنەخوێنی دەرپێ زەردەکانیان گیر دەکرد، کەس نەیدەدی.. دەرپێیەکانیان تا سەر ئەژنۆ دادەکشان، لینجاوی زەلکاوەکەش.. چڵك‌و پیسی خۆیان دەبوو بە سابوونێکی کەم کەفکردووی بەردەست.. تەڕدەستانە.. بێ شەرمانە.. هەموو شتێ لە بەرچاوان لێڵ‌و تاریك.. دوو چاوی زەق.. زۆر زەق.. هەناسەبڕکێ.. هیلاکی.. هەناسەبڕکێ.. بۆنی مێخەك.. جۆگەلەی نێو مەمان.. بسکی ئاڵۆز.. ئاسمانێکی شین.. ئاسمانێکی زەرد.. تاریك.. زەلکاوێکی پڕ گێژەنە.. چرکەیەك‌و هەناسە لەبەربڕان.. چاو لە مۆلەق.. ئاوێکی ساردو خوێنێکی گەرم‌و خاوبوونەوەیەك.. بۆ چرکەیەك کەوتنە ژێر ئاو.. دوا هەناسەی قووڵ‌و هەڵمژینی گوو بۆقەکان.. کپی زەلکاو.. ترسی خنکان.. ئارەقەیەکی گەرم.. گەرم لەنێو خوێن.. ئارەقەو هەناسەو لیك‌و لینجاوێکی شیرباو تێکەڵ بەو قوڕاوە دەبوو.. کەس هیچی نەدی.. دوای تۆزێ وەك نیمچە خنکاوێك یان قازێکی تێرو سەرمەستی نێو ئاو سەری خۆی بە ڕاست‌و چەپدا ڕادەوەشاند.. پرووشەی ئاو لە سەرو قژییەوە هەزار دانە مرواری بەر بریسکەی هەتاو بوون‌و دەتروسکانەوە، لە ژێر خۆری هاوینی سووتاو دڵۆپە ئاوەکان وەك چاوی مار دەبریسکانەوە، دەڕژانەوە نێو زەلکاوەکە.. دەمەدی.. چاوانیان سوور هەڵدەگەڕان.. سوور وەك چاوی ئەو گامێشانەی بەکەڵ دەکەون.. پاشان دەکەوتنە باسکەمەلەو پشتەمەلەو بۆقەمەلەو سەگەمەلەو...... لەپڕ ژنێك هاواری دەکرد:

«عەیبە ژنینە.. شەرم ناکەن ڕژاونەتە نێو پیاوەکان.. ئەوە نابینن هەموو ڕووتن..!».

لەگەڵ ئەو هاوارە کچانو ژنان، هێدی هێدی.. بە دڵگرانییەوە دەکشانەوە.. دەگەڕانەوە سەر مەزارەکەی «ئەسحابە رووتە»و چاویشیان هەر لە دواوە بوو.. وەك کەسانێك خۆشەویستێکیان بە گۆڕ سپاردبێ‌و هەر ئاوڕیان لە زەلکاوەکە دەدایەوە.. دەهاتنەوە سەر مەزارەکەو لە خوا دەپاڕانەوە.. هەریەکەو تلێشێکی لەو ئاڵا سەوزەی ئەسحابە رووتە دەکرد بە بازنەی مەچەکی.. نیوە خنکاوەکانی نێو زەلکاوەکەش بە حەسرەتەوە چاویان دەبڕییە مەزارەکەو خەونیان بە جووتێك مەمکەوە دەدی.. گەورە بەقەد کاڵەك.. بەقەد شووتی..

رۆژێکیان مامۆستا کەچەڵەکە قورگی پڕ بوو لە گریانو وتی:

«رۆڵەکانم.. ئێوە هەقتان لە باوكو براو مامو خاڵ نەبێ.. ئەوان خوا هۆشی بردوونو ئەم زەلکاوە بە حەوزی کەوسەر دەزانن.. ئەو کرمەش گەرای لەم جۆرە زەلکاوانە دادەنێ.. بەلهارزیاش نەخۆشییەکی پیسەو ئەوەی تووشی بێ وا بە ئاسانی رزگاری نابێ..».

نەخێر.. ئەو زەلکاوە بەهەشتی هەمووان بوو.. فیتەرەکان هەر لەو زەلکاوە خۆیان لە رۆنو چڵكو چەوری پاك دەکردەوە، قەسابەکان لە خوێن، گەنجەکانیش هەر لەوێ دەستپەڕیان دەکردو هەر لەوێش خۆیان بسمیل دەکرد، شۆفێرەکانیش هەر لەوێ ئوتمبێلە فریشقەکانیان دەشۆری، کاروانچی‌و کووڕەچییەکان لایان دەداو کەرو باریان دەخست، گەرمای هاوینیش وەك قازو مراوی ئەو خەڵکەی رادەپێچا.. وای لێهات گامێشەوانەکانیش گامێشەکانیان دەنێو ئەو زەلکاوە مۆڵ دەن.. تا بوو بە شەڕێکی گەورە.. نە سەرەتای هەبوو نە کۆتایی.. دوو گامێشەوانو قەسابێکی تیا کوژران.. سێ فیتەرو پۆلیسێك‌و نەوت فرۆشێك بریندار بوون، پۆلیسەکە لە مردن گەڕایەوە.. بیستم خزمو خوێی

گامێشەوانەکان خۆیان خۆش کردووە لە تۆڵەی ئەو دوو کەسە هەر لەسەر ئەو زەلکاوە ورگی چەند کەسێك هەڵبدڕن، وای لێهات لەبەر کەمی مەیخانەو لە خۆشی ئەو زەردو سوورەو بۆنی ژنان ئارەق خۆرەکانیش هەر لەو دەوروبەرە بخۆنەوە.. کە مەست دەبوون هێدی هێدی، بە لارەلار لە ژنەکان نزیك دەبوونەوە.. سەرمەستی چاوبازی برۆیان هەڵدەتەکاند.. پلاریان داوێشت.. قژیان شانە دەکرد.. گۆرانییان دەچڕی.. هەوایی ماچیان هەڵدەدا.. گەلێ جاریش مەستو مێبازەکان تێکبەردەبوون.. دەبوو بە شەڕو هەراو زەناو قیامەتێك سەگ ساحێبی خۆی نەدەناسییەوە.. ئەمجارەیان مەلەوانەکان بەخۆو بە دەرپێی قوڕاوی دادەڕژانە نێو سەیرانگای ژنان.. بۆنی حێڵو مێخەكو چاوو دۆڵمەو کفتەو قبوڵیو زەردە گیای وشکەوەبووی ئەو دەوروبەرە وای دەکرد ئەو گەنجە برسییانە لیك بکەن.. ئەو جارە خۆم لەوێ نەبووم کە نوقڵ فرۆشەکەی تیا کوژرا.. مچە وتی: هەمزە بە خەیاڵی کچێکەوە گرتیو خواردییەوە.. گوایە قاپێکی فت کردووە.. گرتوویەتیو وتوویەتی: تێی کەن.. بە خۆشی ئەو چاوە شینانە.. نزیك بۆتەوە.. نزیکتر.. گوایە وتوویەتی: خۆی ئەوەندە جوان بێ.. دەبێ براکەی چۆن بێ..؟! گوایە برای کچەکە گوێی لێبووە.. لێی هەڵگەڕاوەتەوەو بووە بە شەڕیان.. وتوویەتی: تۆ بۆ خۆت دەخۆیتەوە یان بۆ گیانی خەڵکی..؟ کەس نەیزانیوە ئەو بەدمەستە دەبانچەی چواردە خۆری هەڵگرتووە.. تووڕە بووەو بە دەستێکی لەرزۆکەوە تەقەی کردووەو دوو ژنو منداڵێکی بریندار کردووە.. دوا تەقە سەر دڵی نوقڵ فرۆشێکی گرتووە.. هەڵبەتە ژنو کچو منداڵ کەوتوونەتە هاوارو زریکەو باوکەڕۆ، هەریەکەو بەلایەکدا غاری داوە، ژنان رایەخو حەسیرو سەماوەرو مەنجەڵو قاپو چارۆگەو رەفتەو سۆلو پێڵاوو قۆریو پیاڵەیان جێهێشتووە، زارۆڵە وردیلەکان لە تەقە ترساونو لەگەڵ زریکەی ژنەکان کەوتوونەتە

قاووقیژو ژیر نەبوونەتەوە، چەند پۆلیسێك بەخۆو بە دەبانچەی رووتەوە خۆیان گەیاندۆتە بەدەمەستەکەو قۆڵبەستیان کردووەو هەر بە شەق رایانپێچاوە، حەشاماتەکە ترسیان رەویوەتەوەو نووکە شەقیان خێواندۆتە بەدەمەستەکە.. ئەویش تەنها سپێنەی چاوانی وەدەر دەکەونو هەردوو رەشێنەی دەکەونە پشتی چاوانی.. تاو نا تاویش ئاوڕی لەو حەشاماتە داوەتەوەو تفبارانی کردوون.. تفو لیکەکەش بە سمێڵو چەناگەیدا هاتۆتە خوار.. لیکێکی خەستو لینج.. کە ئەم دەڕوا.. ژنانیش دێنەوە.. پیاوان دەچنەوە نێو زەلکاوەکە.. زارۆڵەکانیش لە گریان ژیر دەبنەوە، شوێنەواری ئارەقەو فرمێسك بە روویانەوە، نەك هەر ئەوە.. بگرە کەوبازو کۆتربازەکانیش ئەو زەلکاوەیان کرد بە بازاڕی خۆیان.. ئەوانەش کە حەز بە بولبولو کەروێشك کڕینو فرۆشتن دەکەن.. جارێکیان خۆم دیم پیرەمێردێك مەیمونێكو رێوییەکی فرۆشت.. ئەوەی مەلەشی نەکردایە هەر دەهات.. وای لێهاتبوو شار چۆل بێ.. نەتدەزانی ئاخۆ شار زەلکاوە.. یان زەلکاو بۆتە شار.. ئەوەی مەلەی لەو زەلکاوە پیسە نەکردایە پیس بوو.. ببوو بە بارەگای هەتیوبازەکان.. دەهاتنو لە لەشو لاری منالەکان ورد دەبوونەوە، بە پارەو قسەی لووس چەندەها منالیان راو کرد.. رام کرد.. دەیانووت: وەرن فێری پشتەمەلە بن.. هەندێکیان بوون بە مامۆستای مەلەو منالی قژ کالو چاو گەشیان فێری باسکەمەلەو بۆقەمەلەو سەگەمەلە دەکرد.. نەوزادی سمەی جگەرە فرۆش خنکا.. هەر لەو زەلکاوەدا خنکا.. ئەو شەوە هەموو خەلکی گەڕەك بۆی گەڕاین.. بۆ بەیانییەکەی بە خنکاوی لەو زەلکاوە دەرمان هێنا.. سك پڕ لە قوڕاو.. دەم پڕ لە قوڕباقە.. سەرو پرچیش غەرقی قەوزە.. چاوە کالەکانیشی بێڕەنگ بوون، دوای خنکانەکەی بە سێ رۆژ مچە منی بردە

دەرەوەی شار.. منی برد.. وتم: ((بۆ کوێم دەبەی..؟)) وتی: ((وس بە سەگباب.. وەرەو قسە مەکە..!)) ڕۆیشتین.. زۆر ترسام.. توند دەستی گرتبووم، لە شار دوور کەوتینەوە.. دوورو دوورتر.. ((ئاخر بۆ کوێ..؟)).. وتی:

((ئەوەندە مەپرسە کەرباب..)) گەیشتینە پشت دیوارە بەرزو سامناکەکانی قەسابخانەی گەورە.. لەو نێوەڕۆیەدا چۆڵو هۆڵ، سەگەکان وەڕین، نزیک کەوتنەوە، مچەیان ناسییەوە، دوور کەوتنەوە، لە وەڕین نەکەوتنو دوور کەوتنەوە، لەسەر کەللەسەری مانگایەك دانیشت.. بەرامبەری دانیشتم.. هەموو گیانی دەلەرزی.. سەری لووتی ئارەقەی دەردا، چاوەکانی نەدەتروکاند.. دەستی برد بۆ لوولاقی مەڕێك.. یان ئەوەتا لوولاقی بزن بوو.. لە خۆڵەکەی بەردەمی وەردا.. بینیم دەستەکانی دەلەرزن.. پێم وت:

((چیتە قەشمەر.. بۆ وا سڕ بووی..؟)).

قسەی نەکرد..

((بۆ منت هێناوەتە ئێرە..؟)).

تۆزێ راماو بە ترسەوە وتی:

((هەستەوەو بزانە کەس دیار نییە..!))

هەر بە دانیشتنەوە سەیرێکی ئەملاو ئەولای خۆم کرد.. جگە لە دیوارە بەرزەکانی قەسابخانەو سەدەها سەگو دەشتێکی چۆڵ هیچم نەدی، لەپڕ هەستم کرد ماندوێتی ڕێگەو چاوەڕوانی خەریکە شێتم بکەن.. بە تووڕەییەوە وتم:

((کەس دیار نییە.. قسە بکە..)).

ڕاڕایی‌و ترس‌و گومان لە دەنگیا تێکەڵ بوون‌و وتی:

((نەوزاد..!)).

((نەوزادی چی..؟)).

((خنكا..)).

((ئێ دەزانم خنكا..)).

((نەء.. خۆی نەخنكا)).

((یانێ چی..؟)).

چاوەكانی پڕ بوون لە ئاو.. یەخەی كراسەكەمی گرتو رایكێشامە بەردەمی.. ئەوەندی لێی نزیك بوومەوە دەموچاوی بوو بە پەڵەیەكی گەورە.. لێڵ.. هەروەك بڵێی كەوتبێتە ژێر ئاو.. پاشان بە چرپەوە وتی.. چرپەیەكی خنكاو:

((گوێت بێنە.. بڵێ بە سەری باوكم لای كەس قسە ناكەم..)).

((بە سەری باوكم.. بە سەری دایكم قسە ناكەم..)).

لێوی ژێرەوەی بەر نەرمایی گوێم كەوت:

((بەم چاوانە دیم ئەحمەدە گنو تاژدین نەوزادیان خنكاند..)).

لەو ساتەدا هەستم كرد من نەوزادمو دەخنكێم.. تامی ناخۆشی قوڕاوەكە زایە ناو دەمم.. بە ترسەوە پرسیم:

((تۆ لەوێ بووی..؟)).

((نەء.. دونیا تاریك بوو.. بەم درەنگە پاییزە كێ مەلە دەكا..؟)).

((ئەی لە كوێ بینیت..؟)).

((لە پشت گردەكە خۆم شاردبۆوە.. گوێم لە مرەمرِیان بوو.. هەڕەشەیان لە نەوزاد دەكرد.. وابزانم دەمیان بەستبوو.. یەكەمجار لەناو چێورمەكەی ئەسحابە رووتە بوون.. زۆر مانەوە.. پاشان تارمایی هەرسێكیانم بینی بەرەو گۆمەكە دەچوون.. هەریەكەو قۆڵێكی گرتبوو.. لە ژێر دەم بەستەكەوە جنێوی دەداو خۆی رادەپسكاند.. من دەزانم دڵە لە ژێر دەم بەستەكەوە

وتوویەتی: کۆنە حیزینە دەتانەوێ تۆڵەی خۆتان لە من بکەنەوە.. دڵە.. بـەم دوو چاوانە دیـم سـەربەرەوخوار خـستیانە گۆمەکـەوە.. هەریەکـەو قاچێکی گرتبوو.. دەقیقەیەکیش لنگەفرتێی کرد.. لەو ئێوارە کپەدا شڵەقانی گۆمەکە تا بڵێی ترسناك بوو.. نەموێرا خۆم ئاشکرا بکەم.. دڵشاد.. ئـەو حیـز باوکانـە نەوزادیان خنکاند..!)).

((ئاخر بۆ..؟)).

((نەبا ئاشکرا بێ..!)).

((چی ئاشکرا بێ..؟)).

((تۆ زۆر کەری.. رۆڵە لەوانەیـە شـتێکیان لێکردبـێ.. لـە نـاو مەزارەکـەی ئەسحابە رووتە زۆریان پێچوو..)).

((ئا.. راست دەکەی.. تێگەیشتم..)).

هەردوو بێدەنگ بـووین.. سـەگەکانیش دەوەڕیـن.. بـە خـەیاڵ چاوەکانی نەوزادم بینی.. چاوە کاڵەکانی.. پڕ لە خەمو حەسـرەتو مـەرگ.. مـچە دوور دەیڕوانی.. پیشی دەخواردەوە.. کتوپڕ دایە پڕمەی گریان.. فرمێسك سێ ریز بەسەر روومەتیدا دابـاری، هەنـسکی قـووڵی دەداو دەترسـام سـەری بـە ملـەوە هەڵکەنێ، دەستم لە ملی کـرد.. منـیش گریـام.. بـە قەهرێکەوەو بـێ ئـەوەی سەر هەڵبڕێ وتی:

((وا دەزانم مـن کوشـتوومە.. ترسـنۆکم.. نـاوێرم بـە کـەس بڵـێم.. ئـەو سەگبابانە بزانن دەمکوژن..)).

بە قۆڵی کورتەکەکەی فرمێسکەکانی سڕیو وتی:

((دەزانم تۆ چەند ترسنۆکی بۆیە ئەم قسەیەم لا کردی..)).

بە ترسو دوودڵییەوە وتم:

((مچە.. هەق بوو خەڵکی بزانێ..)).

«ئاخر تاژدینو ئەحمەدە گن منیش دەگێ.... منیش دەكوژن..».

«ئەی چی بكەین..؟».

«جارێ نازانم..».

«بۆ خەبەری پۆلیس نەدەین..؟».

«جا تۆ بڵێ چەند ساڵێك گیران.. خۆ دوایی هەر بەر دەبن..».

«چوزانن ئێمەین..؟».

«چۆن نازانن..؟ ئەی كێ دەكەن بە شایەت.. جگە لە من كەسی دیكە نایزانێ..».

«راست دەكەی.. بەڵام تا ئەو زەلكاوە هەبێ زۆرانی دیكەش دەخنكێن.. پێتان دەڵێم واز بێنن.. پێم دەڵێن تۆ ترسنۆكی..».

«خۆ هەر ئێمە نین دڵە گیان..!».

«دەزانم.. بەڵام هیچ نەبێ با منو تۆو فەرهادو شاهۆو برادەرانی خۆمان مەلەی تێدا نەكەین.».

«تازە ناتوانم..!».

«گەر بتەوێ دەتوانیت.. ئەوە نییە من نایكەم..».

«ئاخر ئێمە خوومان پێوە گرت..».

«وا نییە..».

«تۆ واز لەوە بێنە.. بۆ مەسەلەكەی نەوزاد چی بكەین..؟».

«واز لە چی بێنم.. گەر ئەو زەلكاوە نەبووایە.. نەوزادیش نەدەخنكا..!».

«بە جۆرێكی تر دەیانكوشت..!».

«وایە.. بەڵام رۆژ نییە نەبێ بە شەڕو فەرتەنە.. ئەگەر هەمووشتان گەڕ نەبوون چ دەڵێی بڵێ..».

((دڵشاد.. بەینی خۆمان بێ.. کاوەی برام بە تەواوی گەڕ بووە..)).

((بەخوا کەری.. سوێندت بۆ دەخۆم نیوەی شارەکە گەڕ بووە..)).

((ئەی کەواتە بۆ خەڵکی وازی لێناهێنن..؟)).

((گوایە دەڵێن پیسی بە پیسی دەڕوا..)).

((جا تۆ مەکتەبلی.. ئەو قسەیە راستە..؟)).

((نەء..)).

((دڵە..؟)).

((ها..)).

((نهێنییەکەی نەوزاد بە کەس نەڵێی..)).

((مەترسە..)).

((بە مامۆستا کەچەڵەکەش نەڵێی..)).

((ئەو زۆر عاقڵە.. گەر بزانێ چارەیەکمان بۆ دەدۆزێتەوە..)).

((تووخوا پێی مەڵێ.. کەی خۆم وتم ئەوسا..)).

((باشە مچە کە نەوزادیان خنکاند تۆ نەترسایت..؟)).

((چۆن نەترسام..؟ هەموو شەوێ دێتەوە خەونم.. ئەو ئێوارەیە نانیشم پێ نەخورا.. لەرزم لێهاتو دایکم دوو لێفەی پێدادامو کەچی دانەچۆقەم پێکەوتبوو.. سوێندم خواردووە گەورەتر بم ئەو دوو نامەردە هەر دەکوژم..)).

((جا خۆ هەر ئەاون نین.. جەماعەتێکی زۆرن..)).

((دەزانم.. زۆربەشیان دێنە سەر زەلکاوەکەو.. باشە دڵە خۆ منیش مەلەی تێدا دەکەم.. بۆ وەك کاوەی برام گەڕ نەبوویمە..؟)).

((پەلەت چییە.. ئیمرۆ سبەی هەر گەڕ دەبیت..)).

((دڵە.. ئەو مامۆستایە قسەی زۆر جوانی فێر کردووی.. بۆ جارێکیان لەگەڵ خۆتدا نامبەی.. بە دزییەوە.. ها..؟)).

«جا بۆ بە دزییەوە..؟ ئەو حەز دەکا هەموو کەس گوێی لێبگرێ.. پێی دەڵێم: مامۆستا ئەم کوڕە برادەرمە..».

«بە راست..؟».

«ئەی چی..؟ داینـاوە رۆژێك بێتە سەر زەلکاوەکەو بزانێ کێ لە قوتابیان مەلەی تێدا دەکا..».

«دوایی دارکاریان ناکا..؟».

«نەء.. باوەڕ ناکەم.. ئەم دار بەکار ناهێنێ.. لەوانەیە قسەیان بۆ بکا..».

«خۆزگە دەهات.. هەموو جارێ دایکم پێم دەڵێ: دەستکورتی نەبووایە وەکو کوڕی خەڵکی دەتخوێندو دەبووی بە مەعاشخۆر..!».

«بەڵام هەموو جارێ مامۆستا کە بە ئێمە دەڵێ: ئێوە تەنها بۆ ئەوە ناخوێنن تا ببنە مەعاشخۆر..».

«ئەی بۆچی..؟».

«دەڵێ: ئێوە دەخوێنن تا تێبگەن..».

«لە چی تێبکەن..؟».

«لە دونیا..!».

«جا دونیا تێگەیشتنی بۆچییە.. سەگباب..؟».

«بەخوا کەری ماڵ کاول.. ئەوە نییە من پێت دەڵێم ئەو زەلکاوە پیسەو با نەخۆش نەکەویت.. کەچی ماکەری وەك تۆ تێم ناگا..».

«تۆ غەشیمی.. مەلەت نەکردووە تا بزانی چەند خۆشە..!».

«خۆشە.. دەزانم خۆشە.. بەڵام لە ناو ئاوێکی پاك.. حەوزێك.. رووبارێك».

«دەزانی عوسەو خدر دایاننـاوە بە زۆری بتانخەنە ناو زەلکاوەکە..».

((ناتوانن..!)).

((چۆن ناتوانن..؟ جەماعەتیان هەیەو هەمووشیان ئازان..)).

((ئەی بێ غیرەت تۆ لەسەرمان ناکەیتەوە.. ئەی بە چی برادەرمی..؟)).

((با.. ئەوان دەزانن ئێوە قەت مەلەی تێدا ناکەن.. بەڵام دەیانەوێ بکەونە ناوی‌و تەڕ ببن..)).

((چۆنت زانی..؟)).

((با ئەو رۆژە تەگبیریان دەکرد.. عوسە دەیووت: لە پشتەوەڕا پاڵیان پێوە نێن..)).

((ناتوانن.. جەماعەتی خۆمان بەوەی زانیوە.. قەت ئەوەندە نزیک نەبووینەتەوە پروشکێکمان بەر بکەوێ..)).

((دڵە.. من تۆم خۆش دەوێ‌و برادەرمی.. ئەگینا بە زۆر مەلەم بە تۆو بە برادەرەکانیشت دەکرد..)).

((ناتوانی..)).

((چۆن ناتوانم سەگباب.. ها.. کێ لەو گەڕەکەی خۆمان بەقەد من ئازایە..؟)).

((باشە تۆ بە عوسەو خدە دەوێری.. ها..؟)).

((عوسەو خدەش ئازان.. بەڵام لەگەڵ من نەء.. بە من ناوێرن..!)).

((ئاخر جەماعەتی ئەوان زۆرترە..)).

((ئەمنیش جەماعەتم زۆرە.. قسە بکەن خوشکیان دەگێم.. بیرتە پار لە زۆرانێ چۆن عوسە - م لە عاردی دا.. ها..؟)).

((ئا.. بیرمە..!)).

((ئاخر چووزانم.. نەڵێی بە تۆ دەوێرن..)).

((ئاخر تۆش پشتت بە کاوەی برات ئەستوورە.. ئەو لە تۆش ئازاترە..)).

((ئێمە هەردووکمان ئازاین..)).

تـۆزێ بێـدەنگ بـووین.. سـەگەکان لـە وەڕیـن نەکـەوتبوون.. لـەو کپـیو خامۆشییە ترسام.. لێم پرسی:

((نەچینەوە..؟!))

وەڵامی نەدامەوە.. راماو کتوپڕ وتی:

((دڵە.. بەلهارزیا چۆنە..؟)).

بە دوودڵییەوە سەیرم کردو وتم:

((بەلهارزیا نەخۆشییە.. یەکێ لە نیـشانەکانی ئەوەیـە لەگـەڵ میـز خـوێن دادەنیشیت..)).

((وا مەڵێ هەتیو..!)).

((بۆ چی بووە..؟)).

چاوەکانی زەق بوونـەوە.. تـەمی ترسـێك چـاوەکانی رشـت.. هەسـتایەوە سـەرپێ، لوولاقەکـەی فـڕێ دا کـە تـا ئـەو حەڵـە لـە خۆڵەکـەی وەردەداو بـە حەسرەتێکەوە وتی:

((هەفتەیەکە میزەکەم سوورە.. هەر دەڵێی خوێنە..!)).

((ئەی بۆ قسە ناکەی..؟)).

((قسەی چی بکەم..؟)).

((دەڵێ قسەی چی بکەم.. سەگباب تۆ بەلهارزیاتە..)).

((وا مەڵێ..)).

((ماکەر یەکێك لە نیشانەکانی بەلهارزیا میزی خوێناوییە..)).

((چۆن دەزانی..؟)).

((مامۆستا وتی..)).

((ئەی چار چییە.. دڵە..؟)).

((مچە هەتا زووە با فریا کەوین..)).

ترساو رەنگێکی هێناو رەنگێکی برد.. پاشان بە دوودڵییەوە وتی:

((تۆ بڵێی چاك ببمەوە..؟)).

((گرنگ ئەوەیە چیتر لەو زەلکاوە مەلە نەکەی..)).

((بۆ خەراپە..؟)).

((ئا..)).

((جا خۆ من تازە تووش بووم.. مەلە بکەم یا نەیکەم..)).

((وا نییە بەرازباب.. با پتر لێت پیس نەکا..)).

((دڵە گیان.. بە کەس نەڵێی مچە تووشی مەلهارزیا بووە..)).

((بەلهارزیا.. نەك مەلهارزیا..)).

((باشە.. ئێستا چی بکەین دڵە..؟)).

((هەتا زووە با بچینە خەستەخانە..)).

((ئاخر رقم لە دەرزییە..)).

((کەرباب کێ دەڵێ دەرزیت لێدەدەن..؟ لەوانەیە بە حەبو دەرمان چاك بیتەوە..!)).

((چاك دەبمەوە..؟)).

((ئا.. بە مەرجێ واز لەو زەلکاوە بێنیت..!)).

((دڵە باسی نەوزادو مەلهارزیاکەی من نەکەی.. لای کەس.. ئەگەر عوسەو خدەش رێیان پێگرتیت خوشکیان دەگێم..)).

((بۆ بەتەمان رێم لێبگرن..؟)).

((ئا.. حەزم نەکرد بتترسێنم..)).

((لەمەودوا بەتەنیا ناگەڕێم..)).

www.dengekan.com

((ئاخر ئێوە بە جەماعەتی عوسە ناوێرن..)).

((بە مامۆستا دەڵێم.. پێی دەڵێم لە رقی ئەوەی لە زەلکاوەکە مەلە ناکەین دایانناوە رێمان پێبگرن..)).

((مامۆستا هیچی پێناکرێ.. ئەو رۆژە عوسە سەرپان دەیووت بەم قۆچەقانییە سەرە کەچەڵەکەی دەشکێنم..)).

((خەبەری پۆلیس دەدەین..)).

((ترحێو.. بەخوا کەری.. باوکی عوسە سەرپانو خدە خۆیان پۆلیسن..!)).

((باشە خۆ تۆو جەماعەتەکەت لەسەرمان دەکەنەوە..؟)).

((ئا..)).

((قسەی مەردانە..!)).

((قسەی مەردانە.. بە مەرجێ مەسەلەی نەوزاد بە کەس نەڵێی..)).

((مچە.. عەیبە.. ئێمە برادەرین..!)).

((نەچینەوە..؟)).

کەمێ دامامو حەزم دەکرد ئەو نهێنییە گەورەیەی نێو دڵم بە یەکێك بڵێم.. دەشمزانی لەبەر نهێنییەکەی خنکانی نەوزاد لەوانەیە مچە یارمەتیم بدا.. دیسانەوە رایتەکاندمو هاواری کرد:

((هێی سەگباب.. نەچینەوە..)).

سەیری چاوانیم کردو وەڵامم نەدایەوە.. پێی وتم:

((چیتە..؟ هیچ هەیە..؟!)).

بە ترسو دوودڵییەوە وتم:

((مچە گەر منیش نهێنییەکی گەورەت لا بدرکێنم بە کەسی نالێی..؟)).

پەرۆشانە وتی: ((لە مەسەلەکەی نەوزاد گەورەترە..؟)).

((ئا..)).

وەك بڵێی زۆر حەز بكا ئەو نهێنییە بدركێنم تا پاك لە پاك دەرچین.. ئەگەر من هی ئەوم دركاند.. ئەویش هی من بدركێنێ.. زۆر بە تاسووقەوە دەستی خستە سەر شانمو وتی:

((بە شەرەفی باوكم كەس لە من نایبستێ.. باشە..!)).

((قسەی پیاو..؟)).

بە نەرمە تووڕەبوونێكەوە رووی لێوەرگێڕامو وتی:

((مەیلێ.. هەستە با بڕۆینەوە..)).

((تووڕە مەبە.. دەیڵێم.. بەڵام گەر بزانرێ هەمووومان تیا دەچین..)).

((ئاخر دە با بزانم چییە؟)).

((بەتەماین شەوێك لەم شەوانە بە دزییەوە بچینە سەر زەلكاوەكە بیتەقێنین..)).

((ئێوە كێن..؟)).

((منو فەرهادو شاهۆو.. برادەرانی خۆمان هەموو..)).

((بە چی؟)).

((چۆن بە چی..! چ زۆرە پێمەڕەو خاكەنازو قوڵنگ زۆرە..)).

((سەگباب شێت بووی.. ئەو گۆمە بە چی دەتەقێ..؟)).

((تۆ ئاگات لە چییە.. چەندەها شەوە خەریكین..)).

((خەریكی چین..؟)).

((لە بەراییو بە بەری رۆژئاوادا چاكمان هەڵكۆڵیوە..)).

((ئێ خۆ بتەقێ گەڕەكێك كاول دەكا..)).

((نەء.. مەترسە.. وتم بە بەری رۆژئاوادا هەڵمان دڕیوە.. وامان كردووە ئاوەكە بڕژێتەوە ناو بەستەكەو زەرەری نەبێ..)).

«بە شەرەفی باوکم بیتەقێنن خۆشتان رادەماڵێ..».

«تــۆ بــۆ ئەوەنــدە کــەری.. خــۆ یەکــسەری نایتــەقێنین.. دوا شــەو کــە بڕیارمان دا جۆگەلەیەکی بۆ خۆش دەکەین تا بەیانی بە تەواوی دەنیشێ..».

«ئەوە تۆ ئاگات لە خۆتە..؟ ئەم وڕێنەیە چییە..؟».

«خۆ ئەوە قسەی خۆم نییە..».

«ئەی هی دایکتە..؟».

«ماکەر ناوی دایکم مەهێنە.. دەمت خوار دەبێ..!».

«ئەی پێم ناڵێی کێ ئەم قسە حەلەقو مەلەقانەی فێر کردی..؟».

«هەتیو.. مامۆستا پیلانەکەی بۆ داناوین.. خۆیشی سوورە لەسەر ئەم زەلکاو تەقاندنە..».

«مەگەر هێلکەی گونم بتەقێنن..».

«جا تۆ ئەوەندە کەری هەموو شتێ دەکەی بە فشە..».

«ئاخر ناچێتە عەقڵم..».

«دەیبینی.. سوێندشی خواردووە لەبەر هیچ نەیتەقێنێ.. لە خەفەتی نەوزادو خانزادو ئەو شەڕەسەگە هەر دەیتەقێنێ..».

«ئای خانزاد.. توخوا بیرم مەهێنەوە..».

«تۆ دەزانی ئەویش هەر باوكو براكانی خۆی خنكاندیان..؟».

«چۆن.. تۆ چوزانی..؟».

«با.. ژنێکی دراوسێیان بە دایکمی وتووە..».

«چەند جوان بوو.. جارێکیان لەسەر گۆڕەکەی ئەسحابە رووتە دەستیم گوشی.. گوناه بوو خنکا..».

«تۆ حەرامزادەی.. هەر خەریکی کچانی..».

«ئاخر خۆشە.. ئەو ژنە نەیووت: بۆ کوشتیان..؟».

«نازانم.. گوایە لەسەر مەسەلەی شەرەف..».

«شەرەفی چی..؟».

«گوایە لە ماڵی کەریم خان.. لەوێ کارەکەر بوو..».

«ئێ دەزانم کارەکەر بوو..».

«گوایە کوڕەکەی کەریم خان پڕی داوەتێو خەراپی کردووە..».

«توو شەرەف..؟».

«بە شەرەفم..».

«ئـێ باشـە بـرا نامـەردەکانی لـەجیاتی ئـەوەی کوڕەکـەی کـەریم خـان بکوژن.. چوون خوشکی خۆیان کوشت..؟!».

«جا لە کوێ بەوان دەوێرن..».

«نامەردن.. هەقە بگیرێن..».

«مامۆستا دەڵێ: ئەو زەلکاوە نەتەقێ سەدەها کەسی دیکەش دەخنکێ..!».

«کەی دەیتەقێنن..؟».

«با تۆزێکی دیکەش هەڵیدڕین..».

«ئێستاش هەر خەریکن..؟».

«نـەء.. چـەند شـەوێکە دەسـتمان لێهەڵـگرتووە.. مامۆسـتا دەڵـێ: مانگەشەوە.. با ئاشکرا نەبین..».

«دڵە.. بۆ نەیەم لەگەڵتان..؟».

«حەز دەکەم.. بەڵام دەبێ پێشتر لەگەڵ مامۆستا قسە بکەم.. بـە هـەموو کەسێك رازی نییە..».

«هەتیو ئاگاتان لە خۆتان بێ.. جەماعەتی عوسە بزانن دەتانکوژن..».

«با ئێمە بیتەقێنین.. ئەوسا چی دەبێ با ببێ..!».

www.dengekan.com

«درەنگە نەڕۆینەوە..؟».

«با.. بەڵام مچە ئەم نهێنییە بە کەس نەڵێی..».

«تۆش ئەوەی نەوزاد..!».

«عەیبە.. منو تۆ برادەرین..».

چەند جارێك ویستم نهێنی خنکانی نەوزاد بە مامۆستا بڵێم.. نەموێرا.. تـا دەهـات زەردو لاوازتـر دەبـووم، هـەموو شـەوێ نـەوزاد دەهاتـە خـەونم.. هەمیشە لە ژێر ئاوەوە رووی خۆی نیشان دەدام.. نـەك ئـاوی زەلکاو.. بـەڵکو ئـاوی شـینی یـەکێ لـە حـەوزە مەرمەڕییـەکان.. لـە ژێـر ئـاوەوە دەیدوانـدم.. «دڵە.. منیان خنکاند.. هەقم بستێنە..» منـیش دەگریـامو دەمـووت: «نـەوزاد تـۆ مردوویـت.. چـۆن قـسەم لەگەڵـدا دەکـەی..؟» پاشـان وەئاگـا دەهـاتمو ئارەقەیەکی گەرمم دەکردو تا بـەیانی خـەوم دەزڕا.. مامۆسـتا کەچـەڵەکەش سمێڵی خۆی دەکرۆشتو پێی دەووتین:

«رۆڵەکانم.. نەکەن مەلەی تیا بکەن..».

لێمان پرسی: «کەی دەچیت.. کەی قسەیان بۆ دەکەی..؟».

«بەم زووانە..!».

چەندەها جار کاغەزی بۆ گەورەپیاوان نووسی.. هاواری کرد.. پاڕایەوە:

«وەرنو چارەیەك لەم زەلکاوە بکەن.. خەڵکی هەموو گەڕ بوون..!».

کـەس بـە دەنگییـەوە نـەهات.. تـا دەهـات پـانو بـەرینو قـووڵتر دەبـوو.. لافاوو باراناوی زسـتانان دەرژایـەوە نـاوی.. هەرچـی گەنـدوگووی شـار هـەبوو تێی دەکردەوە.. هـەموو جۆگـەلـەو چـڵپاوو قـوڕاوی نێـو کۆڵانـەکان.. چـڵپاوی سـەدەها کـۆڵان تێکـی دەکـردەوە.. وەك عەزیایـەکی رەش، بـە پـێچو لـوول، دەهات.. دەهات.. تا لە سەرووی جۆگەلە باریکەکەی ئەسحابە رووتەوە سـەری

خـۆی دەئاخنییـە نێـو زەلکاوەکـە.. سـەرێکی بـزرو کلکێکـی لـە بـن نـەهاتوو، ببووە هێلانەی مارو مێروو.. مەنزڵگای مەزنی هـەزارەها بـۆق.. زۆرجـاریش دەمدی مناڵان دەمـی خۆیـان لـەو قـوڕاوە پـڕ دەکـرد.. پیـاوە هۆشمەنـدەکان.. باوكو براکان.. خاڵو مام.. هەردوو گوپیـان دەئاوسـا.. لـە دەمیانـەوە فـوارەو تاڤگەی ئاو بەرز دەبۆوە، تاوتاویش مەلەوانە هەرە چەتوونو چەپەڵەکان لـە دواوەڕا پاڵیـان بـەو کەسـانەوە دەنـا کـە هێـشتا بـە جلـەوە لەسـەر ڕۆخانـەی زەلکاوەکە وەستا بـوون، گـوو بـۆقو قوڕباقـەو قـەوزەو گـەراو هێلکـەی مـارو مێرووی بە چاو نەبینراو بە جلەکانییانەوە دەنووسا، چار نەدەما.. دەبووایـە خـۆ رووت بکەنـەوە.. جلـەکانیان لەبـەر ئـەو خۆرەتـاوە هەڵبخـەن تـا وشـك ببنەوە.. ناچـار خۆیـان هەڵدەدایـە نێـو زەلکاوەکـەو دەکەوتنـەوە سـەرگەرمی سـەگەمەلە.. قـوڕاوێکی لـێڵو پـیس سـەرو قـژی تـەڕ دەکـردن.. هـەروەك مامۆستا دەیفەرموو:

«میکرۆبێکـی زۆر دەچـێتە ژێـر پێـستیان.. کـونی لـووتو چـاوو گوێچکەیان..»».

وتیـان: شـارەوانی بەتەمایـە مەلەوانگایـەك بکاتـەوە.. چـاوەڕێ بـووین.. چاوەڕێ..

چەند کەسێکیان نارد نەهێڵن ئەو خەڵکە مەلەی تێدا بکا.. کەچـی هـەر لـە دوورەوە.. وەك بڵێـی سیحریان لێکرابـێ.. خۆیـان رووت کـردەوە.. تـەبای خەڵکەکـە کەوتنـە باسـکەمەلەو بۆقەمەلـەو سـەگەمەلە.. چ زەلکـاوێکی سـیحراوییە.. کـەس گـوێی لـە کـەس نـەدەگرت.. رەشـە خەڵکەکـە دەیـووت: سیحری رەشی چی.. ئەم سیحرە سیحری رۆحی سپی ئەسحابە رووتەیە..!

عوسە سەرپانو خدە هاتنە سەر ڕێم، عوسـە بەتـەنیا لـە بـەردەمم قـوت بـۆوە، چـاوی لـێ سـوور کردمـەوە، ئـاوڕێکم دایـەوە.. لـە قوتابخانـە دوور

كەوتبوومەوە، لە دوورەوەش خانووە بۆرەكانی گەڕەك ماتو خامۆش دیار بوون.. بەڵام زرنگەو زایەڵەی زەنگێكی پڕ لە ئاژاوە لە گوێما دەزرنگایەوە، لەو دوورەوە.. لە گەڕەكێكی چۆڵكراو دەچوو، تەنها ئەو رۆژە تەنیا بووم.. هەر بە رێكەوت.. دیارە دەیانزانی.. من لە ناخەوە لە شەڕ دەترسام.. لە عوسە.. لە خدە.. لە لەشكرە نەبەزیوەكەی.. عوسە زیاتر هاتە پێش.. بە دەنگێكی گڕەوە.. وەك كورە ئازای نێو فلیمەكان باڵەكانی فش كردەوە.. دەمزانی لاسایی ((بێرت لانگستەر)) دەكاتەوە.. بە دەستی راستە یەخەی چڵكنی كراسەكەمی گرتو رایتەكاندم.. قۆپچەیەكی پچڕاند.. ویستم خۆم گێل بكەمو بە دوای قۆپچەكەدا بگەڕێم.. وەك ئەوەی تاكە گرفتێكی من لەم دونیایەدا ئەو قۆپچەیە بێ.. نەیهێشت خۆ نەوی كەم.. ئەمجارەیان رایهەژاندم.. منێكی باریكو بنێس دەتووت شەقشەقەم بە دەستییەوە.. بە دوو چاوی هەڵۆئاسا سەیری ناوچاوانی كردم.. زاتی ئەوەم كرد چاو شۆڕ نەكەم.. باوكم هەموو جارێ لێی دەدامو دەیووت:

((زلحیز.. كە سەیری ناوچاوت دەكەم.. سەر شۆڕ مەكە..!)).

سەرم شۆڕ نەكرد.. زیاتر باڵەكانی فش كردەوەو وتی:

((راستە.. تۆو مامۆستا حیزەكەت دەتانەوێ خەڵكی لە گۆمی میری مەلە نەكا..؟)).

بە ترسێكەوە وتم:

((هەر كەس كەیفی خۆیەتی.. من قەت بە تۆم گوتووە مەلەی تیا مەكە..؟!)).

((جا قۆندەرەی وەك تۆ دەوێرێ گووی وا بخوا..؟)).

((قسەی جوان بكە..)).

((ئەی ئەگەر نەیکەم..؟)).

لە چاوتروکانێکا خدر لێم هاتە پێش.. عوسە دەستی کرد بە بەربەستو نەیهێشت لێم نزیك بێتەوە.. هەرزەو مناڵەکانی دیکەش بە شێوەی نیوە بازنە دەوریان دابووم.. مۆڕەیان لێدەکردم.. وەك لەشکرێك چاوەڕێی ئیشارەتێکی پێشەوا بێ.. چاوەڕێ بوون.. هەناسەسوارو تووڕە.. دارلاستیكو قۆچەقانیو حەیزەرانو گاشەبەرد.. چنگیان دەگوشیو تەیارو ئامادەی شەقو تفو جوێنو کۆڵەمست بوون.. زارەترەك بووم..

((کوا برادەرە مەردەکانت..؟)).

بە لێوە لەرزەوە وتم:

((چوونەوە..)).

((ئەگەر مەرد بوونایە تۆیان بەجێ نەدەهێشت..!)).

پاشان ئاوڕێکی لە جەماعەتەکەی خۆی دایەوەو وتی:

((گوێ بگرن.. سبەی ئەم دڵشادە دێو مەلە لە گۆمی میری دەکا.. ئێوە بە شایەت بن.. خۆیو هاوڕێ مەردەکانی..)) منیش ویستم بینوێنم کە ناترسێمو غیرەت لە خوێنمایە.. وتم:

((هەر کەسەو کەیفی خۆی.. مەلە بە زۆردارەکی نییە..)).

((نەء.. زۆردارەکییە.. تۆ کوڕی کێی.. بۆ تۆ لەو خەڵکە زیاتریت..؟)).

((ئاخر مەلە نازانم..!)).

((قسەی قۆڕ.. فێرت دەکەین..!)).

لەنێو ئەم مەرگەساتەدا نەوزادم بیر کەوتەوە.. قوڵپی گریان قورگی گرتم، گرێك لە هەناوم بەربوو.. لە لووتما هەستم بە بۆن سۆ کرد.. پیشم خواردەوە.. مچەو سوێندەکەی خۆمم بیر هاتەوە..

((دەتانەوێ وەکو نەوزاد بخنکێم..؟)).

((نەوزاد..؟ گوناهی خۆی بوو بۆ بەتەنیا مەلە دەکا..؟)).

نەمویرا بڵێم: ((تاژدین‌و ئەحمەدە گن خنکاندیان..!)).

وتم: ((ئەو زەلکاوە پیسەو هەمووتان گەڕ دەبن..)).

((مەڵێ زەلکاو.. بڵێ گۆم..)).

((گۆم.. زەلکاو.. حەوز.. خۆ چاوتان دەبینێ چەند پیسە..؟)).

((گەر ئێمە گەڕ بووین.. با تۆش گەڕ بیت..!)).

((ئەمن چیتر نایەمە ئەو ناوە..)).

((نایەیت..؟)).

((نەخێر..!)).

نەخێرەکەم تەواو نەکرد بەو سەرە زلە کەللەیەکی لە ناودەمم دا.. خوێنێکی گەرم زایە نێو دەم‌و ددانم.. تامێکی سوێریش، نازانم فرمێسك بوو یان ئاوێکی رووت بەربینایی لێڵ کردم.. ویستم دەست بوەشێنم.. کە سەیری لەشکرەکەم کرد سارد بوومەوە.

((ئاوڕ مەدەوە.. ئەوان هەقیان نییە.. گەر غیرەتت هەیە دەست بکەوە نامەرد..)).

خۆم راپسکاند، لێم نەبۆوە.. ئەمجارەیان لەقەیەکی لە بەرگونم هەڵدا.. ئەو لەقەیە خوای پیشان دام، بروسکەی ئازارێکی جەرگبڕ لە مێشکما چەخماخەی کرد.. هەر مردم.. لەوە ترسام هێلکەیەکی گونم تەقی بێ.. خۆم بۆ نەگیرا.. شتێکی خڕ وەك کەلابەردێك ناو گەروومی گرت.. پشکۆیەك لە هەناوما دەسووتا.. مەنجەڵی ساوارێك قوڵپە قوڵپ دەکولا.. هەردوو چنگم گرژ کردو ئاخنیمە نێو گەڵم.. خۆم بۆ نەگیراو کەوتم.. بێدەنگ دەگریام.. گریانێك لە ناوەوە.. لەسەر زەوییەکە تلم دەدا.. خۆم لە خۆڵ‌و دڕك‌و داڵەکە

وەردەداو خـۆڵم دەخـوارد.. ژانێكـی كوشـندە بـە پـێچو لـوول لـە هـەموو دەمارەكانمـا وەك مـار دەكـشا.. ئاسمـانی شـین رەنگـی قورقـوشمی دەنوانـد.. هەناسـەم تـەنگو قورگیـشم پـڕ لـە حەسـرەتو ئـاه.. تـەنیاو بەسـتەزمانو ریوەڵـە.. حـەزم دەكـرد وەك كـوڕە ئازاكـە كـە دەكـەویو هەڵدەسـتێتەوە.. هەستمەوە.. نـەمتوانی.. غـیرەتم نـەكرد.. سـەرم هـەڵبڕیو ئـاخ لـە گـەرووما دەبوو بە تێزاب.. مناڵەكان ببوون بە دێوو درنج.. لە قـەوارەی خۆیـان گەلـێ گەورەتر.. سـەریان دەیـدا لـە تـاقی ئاسمـان.. لـە بەرچـاوم بـوون بـە هـەزاران هەمزەو تاژدین.. گوێم لە دەنگی خدە بوو:

«گـەر بـەیانی مەلـە نەكـەیت حـەمامێكی لـەوە خۆشـترت بـۆ گـەرم دەكەین..؟!».

دەنگی گڕی عوسە سەرپان هاتە بەرگوێم:

«كێ پیاوە با بێو لەسەرت بكاتەوە..».

زۆری خایاند تا هەستامەوە.. كەس لەو دەوروبەرە نەمابوو.. وەك تـەڕك كەوتبوومە سەر زەوی.. بۆ كەسم نەگێڕایەوە.. نەموێرا.. تا سێ رۆژان گونم ژانی دەكرد، دایكم زانی لێیان داوم.. سوێندی دام.. هەر بە درۆ وتم:

«لە قوتابخانە بەربوومەوە..».

وتی: «درۆ دەكەی كافرباب.. لووتت ئاوساوە..!».

هاوڕێكانم زانییان.. خۆیان فش كـردەوە.. دەیـانكوژین.. زانـیم وا نییـە.. هـیچ كامێكمـان چـەتوون نـەبووین، شـەڕكەر نـەبووین، ئەوەنـدەی عوسـەو خـدەش ئـازاو بەدەسـت نـەبووین.. هـەرگیز سـواری كـەری پـشت زامـار نـەدەبووین، پـەتكمان لـە ملی سـەگو پـشیلەكان نەدەبەست، حەزیـشمان لـە شـەڕە گـەڕەك نـەدەكرد، بـێ دارلاسـتیكو قۆچـەقانی بـووین، قـەتیش چۆلەكەمان نەدەكوشت، زۆرجـاریش رۆژانـەی خۆمـان دەدا بـە سـواڵكەران،

كەسمان جنێوی بە باوكی نەدەدا، تفی لە دایكو خوشكانی نەدەكرد، لەسەر عانە دەرگا تەنەكەكانی خۆمانمان بەردباران نەدەكرد، بە دزییەوە نەدەچووینە سینەماو جگەرەشمان نەدەكێشا، شەوانیش لە بەرئاگردانی جۆشدراودا گوێمان لە داپیرە ددان كەوتووەكانمان دەگرت.. ئەوانیش حەكایەتی دێوو درنجو سیمرخو كوڕە كەچەڵیان بۆ دەكردین..

سەرباری ئەوەش.. مەلەمان لە زەلكاوەكە نەدەكرد.. سەری فەرهادیشیان شكاند، چوونە سەر ڕێی شاهۆش.. هەموو سەرمان سوڕما.. ئاخر بە چەقۆ یەكێكی لەوان زامار كرد.. شاهۆ چەقۆ نەدەچووە عەقڵم.. لە رقی ئەوە بە هەموویان گەمارۆیان دابوو.. هەتا هەفتەیەكیش دەتووت قۆڕ بووەو ڕێ دەكا.. مچەی هاوڕێشم زانی.. خەم دایگرت.. تەنها ئەم لە عوسەو جەماعەتەكەی نەدەترسا.. مەلەی دەكردو مەلەم نەدەكردو كەچی خۆشیشی دەویستم، وتی:

((لەسەریان ناچێ..!)).

لەشكرەكەی پێكەوە نا.. ڕەوە سەگێكی هاریش كە لە قەسابخانەكە هێنابوونی، دەیبردنو دەیهێنانەوە، سەگی چی.. پتر لە پڵنگ دەچوون.. ترسناك، لە وەڕین نەدەكەوتن، عوسەش ڕەوە سەگێكی بەخێو دەكرد.. عوسەو مچە دوو سەگبازی گەورەو بێهاوتای شارەكە بوون.. هەر بە تەنها فیكەیەك سەدەها سەگیان لێ كۆ دەبۆوە.. زۆڵیش بوون سەگەكانیان برسی دەكرد، گەر سەگێك خوا نەخواستە بە دوایان نەكەوتایە لە كەلاوەیەك دەیانبەستەوە.. یەك دوو ڕۆژ نانو ئاویان لێ قەدەغە دەكرد.. تا وای لێدەهات.. لەبری وەڕین دەنووزایەوە.. دەپاڕایەوە.. سەگی برسی پێڵاوەكانی عوسە یان مچەی ماچ دەكرد.. ئەوسا.. تەنها ئەوسا كە دەیزانی لە

سەرەمەرگدایە.. پارچە ئێسقانێکی بە گۆشتی دەخستە بـەردەمی.. لەگـەنێك ئاو.. سەگی برسـی کـە تێـر دەبـوو سمێڵـی دەلـستەوە.. تـا دەمـرد رووخـساری نوورانی عوسـەو مـچەی بـیر نەدەچۆوە.. هـەر سـەگەو بـە نـاوی خـۆی بـانگ دەکرا: سوورە.. مڕە.. زەردە.. شێرە.. گەڕە.. گەردە.. فیلۆ.. بەگۆ.. هەردوو لا بڕیاریـان دا رۆژی هـەینیو لەسـەر زەلکاوەکـە ببـێ بـە شـەڕ.. هـەموو جـۆرە چەکێکیش رەوایـە.. دارلاسـتیك، قۆچـەقانی.. چـەقۆ.. خەنجـەر، حـەیزەران، تێلا، بەرد، هەموو شتێکیش حەڵە.. کەللە، شـەق لـە گـون هەڵدان، بەرپێنـە، قژگرتن، لە پـشتەوە پـەلاماردان.. جوێن.. تـف.. تـا دەگاتـە شـەڕە قۆنـدەرە.. بەرمیلی بەردەمی چێشتخانەکانیان بەتاڵ کرد.. هەفتەیەك بـەر لـە شـەڕەکە هەردوولا سەگەکانیان تێر گۆشت کرد.. ئەو هەفتەیە پشیلە بێکەسەکانی شار خەریك بوو بمرن.. لە برسانا خۆیان دەکرد بـە بـن دەسـتو پێـی رێبـوارانو تایەی ئوتمبێـلو پێـچکەی عارەبانـەکان.. شـەوانە زمـانی شـەقاریان لـە دەرگـا ئاسنینەکان هەڵدەسوو.. گۆشتو ئێسقانی دونیا بـۆ سـەگەکانی مـچەو عوسـە بوو.. پاشایانە رایاندەبوارد.. کلکیان بادەدا.. بـە ئیقاعـەوە دەوەڕیـن.. هـەموو سەگە بەڕەللاکانی شار بەخیلیان بـەو سـەگە خـڕو پڕانـە دەبـرد.. تـا دەهـات ژمـارەی سـەگەکانی هـەردوو لا زیـادی دەکـرد.. مـچە نەیدەهێـشت گۆلـەکان لەگـەڵ دێڵـەکان تێکـەڵ بـن.. لـەوە دەترسـا بـە بـا بـێنو گۆلـە سـەگەکانیش بپەڕن.. ئەوسا بێهێز دەبنو شەڕیان پێنـاکرێ.. کەچـی عوسـەی زۆڵ تێکـەڵی کردبوون.. وتبووی:

«مچە کەرە.. نازانێ.. سەگ.. پـشیلە.. بنیـادەم.. مـار.. هـەتا مێروولـەش بپەڕێ باشترە..».

مچە بەم قسەیەی زانی.. کەوتە دوودڵی.. ویـستی تێکـەڵیان بکـا.. پاشـان زوو پەشیمان بۆوە.. هەفتەیەکی رەبەق هەردوولا لەگەڵ گۆشتو ئێـسقانەکە

نانیشیان دەدا بە سەگەکان.. دەیانووت:

«سەگ تا نانی بدەیتێ هارتر دەبێ..!».

عوسە بە جەماعەتەکەی خۆی وت:

«کوڕینە ئەو ڕۆژەی بەشەڕ دێین.. نیو سەعات پێشتر هەر برادەرێكو بیبەرێکی تیژی دەدەمێ با بیخاتە دوڕ قوونی سەگەکەی خۆی.. دەزانن بۆ..؟».

کەس نەیزانیوە.. پێکەنیوەو وتوویەتی:

«ئەوسا دەبینن چۆن زەلام پارچە پارچە دەکا.. بەڵام ئاگاتان لە خۆتان بێ لەوانەیە پەلاماری خۆشتان بدا..».

هەردوولا ڕێك کەوتن لەسەر ئەوەی تا ڕۆژی شەڕەکە هەر ڕۆژەو لایەکیان لەگەڵ سەگە خۆشەویستەکانیان لەنێو زەلکاوەکەدا مەلە بکەن.. لە ماوەی ئەو هەفتەیەدا چەند جارێك لێرەو لەوێ هەردوو بەرەی دوژمن تاكو جووت یەکدییان دادەپلۆسی.. ئەمەیان پێی دەڵێن: چاوشکاندن.. وتیان:

«ئەوەی لەم شەڕە بردییەوە ناوی دەنێین پادشای زەلکاو..!».

مچە هاتە بن گوێمو وتی:

«قسەی قۆڕە.. من لە تۆڵەی تۆ ئەو شەڕە دەکەم».

پێم وت:

«کە بوو بە شەڕ منو هاوڕێکانیشم دریغی ناکەین..».

بە تووڕەییەوە وتی:

«دڵە.. تۆ لەگەڵ مچە قسان دەکەی.. ئەوە ئیشێکی حیزانەیە.. ئێوە هەقتان نەبێ..!».

هەینی هاتو بوو بە ڕۆژی حەشر.. حەشامەتێکی زۆر لە گوێ زەلکاوەکە

خڕ بوونەوە.. هەر منالّـەو پـەتکێکی بـە دەسـتەوەو سـەگێکی هـاری بـە دوای خۆیدا رادەکێشا.. سەگ دەتووت ئەسپەو هەڵدەستایە سەر پاشووان.. هـەردوو بـەرەی دوژمـن لـە رۆژهـەڵاتو رۆژئـاوای زەلکاوەکـە کردیـان بـە قەلّـەبالغی.. خەڵکە نیـوە رووتەکـەش سـەرگەرمی مەلـە بـوون.. دواجـار مـچە بـە نهێنـی بیبەرەکەی زانی.. سەگەکانی عوسە لـەتاو بیبـەری نـاو قوونیـان حـەجمانیان لەبەر بڕابوو.. لە هەموو لایەکەوە سـەگ دەوەڕی.. کوڕانی گـەنجو پیـاوە بـە سـەرو ریـشەکان خـەنی ببـوون.. هـەموو، تێکـڕا، حـەزیان بـەو شەڕەسـەگە دەکرد.. مچە درەنگ پێی زانی.. زوو فریا کەوتو یەکێکی نـاردە بـازاڕ تـا لای قالە بێ لووت تۆزێ ((زەنجەفیل)) بکڕێ.. وتی:

((زەنجەفیل لە بیبەریش خەراپترە..!)).

تاژدینو ئەحمەد پێیان زانیو وتیان:

((هەموو سەگەکان دەبێ بە هی ئەو کەسەی دەیباتەوە..!)).

هـەردوو لەشـکرەکە لەمبـەرو ئەوبـەری زەلکاوەکـەو بەرامبـەری یەکـدی وەستان.. قۆڵو باسکیان لێهەڵکرد.. پیاوە عاقڵەکان لە مەلـە کـەوتن.. لـە نـاو زەلکاوەکـەوە سـەدەها سـەر نقـومی ژێرئـاو دەبـوونو سـەرئاو دەکەوتنـەوە.. گەورەکان تێکەڵ نەبوون.. بەڵکو سەرمەستی بەزمێکی وا خۆش بوون.. لەتاو بیبەری ناو قوونیان هەوای ئاسمانو ئاوی زەلکاوەکەش پـڕ بـوو لـە سـەگوەڕ.. کەس هیـچی نـەدەبیـست.. سـێ چـوار سـەگ خۆیـان هەڵدایـە نـاو زەلکاوەکـە.. خەریك بوو پەتکەکە لە ملیان گیر بێو بخنکێن.. یەکێ لە سەگەکان توانی بە مل راتەکاندنێك پەتکەکە بپسێنێو تا ناوەڕاستی زەلکاوەکە وەك مەلەوانێکی لێزان زەلکاوەکەی شـەق کـرد.. قەسابێکی نیوەمەسـت لێـی نزیـك کەوتـەوەو هـەر بـۆ مـەزاق سـەری گـرتو خـستییە ژێـر ئاوەکـە.. دوای پێـنج دەقیقـە لاشەیەکی ساردو سڕ سەرئاو کەوت.. حەسایەوەو لە وەڕیـن کـەوت.. هـەردوو

پەڕەی گوێی وەك دوو گەڵای پان كەوتنە سەرئاو.. پاشان.. هێدی هێدی.. گران گران دەخزایە ژێر ئاو.. خاوەن سەگ خوای نەما.. هەر لە دوورەوەو لە دەرەوەی زەلكاوەكەوە هەڕەشەیان لە كابرای سەرخۆش كرد.. دوو هەزار تفیان لێكرد.. زەلكاوەكە پڕ بوو لە تف.. كابراش سەرمەستانە پێدەكەنی.. مچە هاواری كرد:

«لەو سەگبابە گەڕێن.. ئەو دوایی.. ئێوە بۆ شەڕ هاتوون..!».

هەردوو لا چەقۆیان لێكدی دەسوو.. حەیزەرانیان رادەوەشاند.. سەگەكانیان دڕ دەدا.. پیاوان پێدەكەنین و دەتریقانەوە.. هاواریان دەكرد.. «هۆی هەلەلەلە.. هۆها.. هۆی ها.. دەی دایكی یەكدی بگێن.. رایوەشێنە.. سەری بشكێنە..!».

هەندێكیان دەنووشتانەوەو بەردیان دەخستە چنگ منداڵەكان.. هەندێكیان فێریان دەكردن چۆن دارەكە بگرن.. چۆن قۆچەقانی بابدەن.. چۆن چەقۆ لە كەلەكە رابكەن.. كتوپڕ.. لە سەعاتی سفر بوو بە جەنگی مەغلووبە.. ژنان لە دوورەوە.. لەسەر مەزاری پیرۆزی ئەسحابە رووتەوە بە دەستی سپیو زەندەی بە بازن سێبەریان لە چاوانی پڕ كل دەكردو دەیانڕوانی.. ئای لەو هەموو حەشاماتو عەزازیلە.. لەوە نەدەچوو جگە لە سەگە بەڕەڵلاو لە برسا مردووەكان سەگێكی دیكە لەو شارە مابێ.. بوو بە رۆژی حەشر.. لە چاوتروكانێكا كەوتنە ناو یەكدی، بوو بە هەرا.. سەگە هارو منداڵە چەتوونەكان تێك بەربوون.. فڕكەی بەرد.. زرچەی چەقۆ.. وژەی حەیزەران.. وژەی رەشەبا ئاسا.. تاق.. تریق.. رمبو هوڕ.. بیبەرەكەی عوسە گاڵتەی پێنەدەكرا.. پەیامنێرەكەی مچە نەهاتەوەو فریای زەنجەفیل نەكەوتن.. هەر سەگ بوو كەڵبەی لە بەلەكی شەڕكەرەكان گیر دەكرد.. هەر

زوو چەند منالێك شەلو كلۆم بوون.. خـوێن بـە لاجانگیـان دەهاتـە خـوارێ.. بۆنی خوێن سـەگەكانی هـارتر كـرد.. گـەرمتر بـوون.. ئـەوەی خـوێنی لێهاتبـا هارتر دەبوو.. دەستی نەدەپاراست.. قۆڵو باسكو ملی یەكدیان بادا.. بە دارو تێلاو حـەیزەرانو شـوولكو چـەقۆو دارلاسـتیكو قۆچـەقانیو بۆكـسی ئاسـن كەوتنە ناو یەكـدی.. دەنێـو ئـەو قیامەتـەدا عوسـە بـە دوای مـچەدا دەگـەڕا.. مچە بە دوای عوسە.. لە ترسی گاشەبەردو سەگە هارەكان هەر بابا بـوو وەك سـەدەها بـۆقی تۆقیـوی گـوێ چـەمێك خۆیـان هەڵدەدایـەوە نێـو زەلكاوەكـە.. زەلكـاوی سـیخناخ لـە بنیـادەم، لـە بـۆق، لـە قـەوزە.. لـە قوتـووی بـەتاڵ.. لـە مارمێلكــە.. تــفو بەڵغــەمو شــەهوەت.. منالــەكانیش بــە خۆیــانو بــە سـەگەكانیانەوە.. سـێو چـوار دەكەوتنـە نێـو زەلكاوەكـە.. بـە پەلـەپروزێ دەیانویـست بـچنە دەرێو سـەرلەنوێ هەڵدەخلیـسكان.. دەخـزان.. سـەگەكە جریتێكی بۆ دەكردو دەردەپەڕی.. تووكی زۆری سـەگەكان وەك هـەودا.. وەك لۆكەی پـەڕەكراو لەسـەر سـەری ئـەو خەڵكـەو زەلكاوەكـە دەنیـشتەوە.. پیـاوە عاقڵەكانیش هەر هاواریان دەكرد:

((هۆی هەلەلەلە.. هۆی.. ها..)).

زەلكاوەكە یەكێكی دیكەی نەدەگرت.. كورتەبالاكان چوونە قەلاندۆشكانی پیاوە هەرە گەڵەكەتەكان.. خۆیان بۆ نەدەگیراو بەردەبوونەوە.. یان لە ترسی فڕكـەفڕكی گاشـەبەرد سـەریان نـوقم دەكـرد.. لـە چـاوتروكانێكا وات دەزانـی زەلكاوەكــە كەســی تیــا نییــە.. لــەپڕ ســەدەها ســەرو پرچــی تــەڕ وەدەر دەكەوتنەوە.. لە بەر خۆرەتاوی ئەو پاش نیوەڕۆیـە درەنگـە دەبریـسكانەوە.. شەڕ تا دەهات گەرمتر دەبوو.. هەر سـەگەو دەمو ددان لـە شـەروالی شـۆڕ گـیر دەكـاو لێـك هەڵـدەدڕێ، هــەر شــەرواڵەو هــەر كورتــەكو كراســەو دەیــەها پەنجەرەی تێدەكەوێ.. عوسەو مچە گەیشتنە یەكدی.. دارەكانیـان فـڕێ دا..

هـەردوو بۆكـسى ئاسـنيان لـە بەرباخـەڵ دەرهێنـا.. نـە ترسـانەو وەك دوو كەڵەشـێرى پۆپنــە برينــدار خۆيــان گـيف كـردەوە.. هەريەكـەو دەيويــست غەفڵەت لەوى تر بێنێ.. لەنێو زەلكاوەكەوە نيوەى شار دەيووت:

((مچە.. مچە.. مچە..)).

نيوەكەى تر دەيووت:

((عوسە.. عوسە..)).

ژنان حەزيان دەكرد نزيك ببنەوە.. بـەڵام ئـەوەيان شـەڕەو گاڵتـە نييـە.. جگـە لـەو هـەموو سـەگە هـارەش.. دەسـتيان بەيەكـدا دەداو بـەنێو لـەپى لـە خەنەگيراو لە شلكەى رانى خۆيان دەدا.. سەريان هەڵدەبڕىو گـەردنى زەردى ئارەقاوييان وەدەر دەكەوتو لـە خـوا دەپاڕانـەوە.. لـە ئەسـحابە رووتـە.. ئـەو شەڕە رابگـرێ.. ئاوێـك بـەو ئـاگرەدا كـا.. هەريەكـەو بـۆ كـوڕى خـۆى هـاوارى دەكرد.. دەپاڕايەوە.. دەگريا..

((تۆ بڵێى ئازاد لەوێ بێ..؟

- ئەى عەلى.. عەلى برام..؟

- خۆ عەباسى مێردم شەوو رۆژە لەو زەلكاوە كەوتووە..

- بەهرام.. مامەند.. سمە.. حەمە.. برايم..)).

لە دوورەوە.. كـێ دەوێـرا بێتـە پـێش.. عوسـە غەفڵـەتى لـە مـچە هێنـا.. خۆى خێواندێ.. رايوەشـاند نێوچـەوانى بگـرێ.. بـەر دەفـەى سـنگى كـەوت.. مچە چاوى تاريك بوو.. وەك ((جۆلينانۆ جيما)) هەردوو پێى جووت كـردو لـە چاوتروكانێكا خۆى خستە سەر هەردوو لەپو جووتەيەكى لە لـمۆزى عوسـە دا.. سەرى سووڕاو رەتێكـى بـردو كەوتـە نێـو زەلكاوەكـە.. مـچەش بـە دوايـدا خۆى هەڵدا.. پياوە بە سەرو ريشەكان بازنەيەكى گەورەيان بـۆ مـچەو عوسـە

خـاڵی کـرد.. تـاوێ مـچە سـەری عوسـەی دەگـرتو گرانـایی خـۆی بەسـەردا دەخـستو ئەوەنـدەی نـەدەما بخنکـێ.. لـە ترسـی مـەرگ خـۆی رادەتەکانـد.. هەناسـەیەکی قـووڵی هەڵدەمـژی.. پـڕ بـە سـییەکانی هـەوای هەڵدەمـژی.. ئەمجارەیان عوسە سەری مچەی دەخستە ژێر ئاوە رەشو ساردەکە.. هەردوولا تا ورگیان هەڵێدەگرێ گوو بۆقیان خوارد.. چەند لاشەیەك لە هەردوو بەرەی دوژمـن بـە چواردەوری زەلکاوەکە لاڵو پـاڵ کـەوتبوون.. شـەڕکەرانو سـەگە نەگریـسەکان پێیـان لـە دەسـتو قاچـی ئـەو کـوڕە ئازایانـە دەنـا.. چـەند گاشەبەردێك بەر سـەری سـەیرکەرانی نێـو زەلکاوەکە کـەوت.. تـووڕە بـوون.. کەفیان دەردا.. تفو نەفرەتیان لە سەگو مناڵەکان کرد.. خوێن دەڕژایـە نێـو لـەپیانو هـارتر دەبـوون.. بـەو قـوڕاوە خۆیـان لـەو خوێنـە پـاك دەکـردەوە.. سەرخۆشەکان هەر پێدەکەنین.. ژنـان هـەردوو کێلـی ئەسحابە رووتـەیان لـە ئامێز دەگرتو دەپاڕانەوە.. هەرە بەغیرەتەکان تۆزێ نزیـك بوونـەوە.. نزیـك دەبوونـەوەو دوور دەکەوتنـەوە.. دوو هـەزار جـوێنی تـرشو تـاڵ.. وەك پۆلـە قەلەڕەشێك بەسەر زەلکاوەکەوە دەنیـشتنەوە.. مـچە عوسـەی شـەکەت کـرد.. عوسە بە پەلەپروزێ بە دیواری لـووسو خـزی زەلکاوەکە هـەڵزنا.. مـچە لـە دواوە دەسـتی لـە شـەرواڵەکەی گـیر کـرد.. رایکێـشا.. دوو مێردمنـداڵ لـە جەماعەتی خۆی گەیشتنە سەریو هـەر یەکەو دەسـتێکی گـرت.. رایانکێـشا.. مچە لە دواوە شەرواڵەکەی بەرنەدا.. ئـەوان راکێشو ئـەم راکـێش.. عوسـەش شـەکەتو مانـدوو.. جنێـوی دەدا.. وا بـە تونـدی شـەرواڵەکەی راکێـشا دۆخینەکـەی پـچڕاو لـە دواوە هـەردوو گـردی تـەڕی قـوونی لەبـەر ئـەو خۆرەتـاوەدا دەبریـسکانەوە.. بـە یـەك ئیقـاع.. دوو هـەزار فیکـەیان کێـشا.. عوسـە، قیـتو قـۆز، بـەخۆو بـە گـەڵو گوونی رووتـەوە لـە گوێ زەلکاوەکـە وەستا.. بوو بە قاوو قریشك.. جڕت کێشان.. شەڕ تا دەهات گـەرمتر دەبـوو..

جەماعەت بە دەوری عوسە هەڵقەیان بەست.. شاردیانەوە. لە مەیدانی جەنگ دووریان خستەوە.. کەس نەما پێنەکەنێ.. کەس نەما نەگری.. کەس نەما سەری نەشکێ.. دەستو پەنجەی لەجێ نەچێ.. سەگ قەپ لە بەلەکی نەگرێ.. کراسو کورتەکو شەرواڵ لە باریەکدی هاتنە دەرێ.. زەلکاوەکەش دەتووت کێڵگەیەو هەزارەها کەللەسەری تیا چێنراوە.. جەماعەت بە پەلە شەرواڵێکی دیکەیان بۆ عوسە پەیدا کرد.. چۆن..؟ خوا دەیزانێ.. دەبێ پێشەوا بێتەوە کۆڕی جەنگ.. لاشەی چەند سەگێك کەوتبووە بن دەستو پێی شەڕکەران.. لە رقی ئەوەی سەرلەشکر قوونی وەدەرکەوت.. ئەمەشیان ئەوپەڕی ئابڕوچوونە.. گەر تۆڵەی خۆیان نەکەنەوە تا ماون لە مێژووی ئەو شارەدا پێیان دەوترێ جەماعەتەکەی عوسە قوون رووت.. دە کەس بە چەقۆو بۆکسی ئاسنەوە خۆی هەڵدایە ناو زەلکاوەکەو گەیشتنە سەر رۆحی مچە.. مچە بە باسکە مەلە قووچاندی.. نەیانهێشت دەرچێ.. بیست کەس لە جەماعەتی مچەش خۆی هەڵدایە نێو زەلکاوەکە.. دە کەس بە دوای یەکێکەوە.. بیست کەسیش بە دوای دە کەس.. کوڕگەلی هەردوو بەرە ترسان.. تاكو جووت خۆیان هەڵدا.. شەڕی گەورە کەوتە نێو زەلکاوەکە.. ئەمجارەیان سەیرکەران لە ترسانا بە پەلەپرووزێ بە دیوارە لووسو خزەکانی زەلکاوەکەدا هەڵزنان.. شەڕکەرانو سەدەها سەگی مەلەوان کەوتنە ناو یەکدی.. خوێنو ئاوێکی لێڵ رەنگی یەکدیان دەدزی.. پیاوە هەرە عاقڵەکان بە دەوری زەلکاوەکەدا هەڵقەیان بەستو هاواریان دەکرد:

((هۆی هەلەلەلە.. هۆی ها..))

تاژدین گرەوی لەسەر عوسە کردبوو.. ئەحمەدە گنیش گرەوی لەسەر مچە.. گرەوەکەش لەسەر قاپێك ئارەقو منالێکی چاوشین بوو.. مچە نووکە

چەقۆیەكو دوو بۆكسی ئاسنی بەركەوت.. خوێنێكی گەش بە لاجانگیدا هاتە خوارێو هەردوو چاوانی لە خوێندا غەرق بوون.. بیست كەس بە پێ مەلە مچەیان قورتار كرد.. ژنەكان لە دوورەوە هەر دەیانزریكاند.. جۆگەلە باریكەی ئەسحابە رووتەش لەسەرخۆو هێدی هێدی.. وەك بلێی پێبكەنێ.. بەو شەڕەسەگە پێبكەنێ.. دەڕژایەوە نێو زەلكاوەكە.. لەو زەوییە هەڵدەقولاو وەك جۆگەلەی فرمێسكی پاڵەوانێك.. یان زەردەمارێك بە پێچو لوول دادەكشایە خوار.. ژنان لە پیرەژنەكانی سەر مەزارەكە دەپاڕانەوە دوعا بكەنو لە خواو ئەسحابە رووتە بپاڕێنەوە ئەو قیامەتە بوەستێنێ.. پیرەژنەكان دەیانووت:

«گوناهی پیاوەكانە.. كەس لەسەر مەزاری ئەسحابە رووتە ئارەقی خواردۆتەوە..

- ئاخر زەمانە.. قەت نەبووە پیاو مەلە بكاو ژن سەیری بكا..؟

- گۆمەكە پاكە.. خەڵكەكە پیسە..

- گەورەكان گوناه دەكەنو خوا لە ساواكانی دەردێنێ..

- خوشكم شەرع وتوویەتی هەر گۆمێك چل كوندە ئاوی تێدا بێ پاكە..

- شەوێكیان ئەسحابە رووتە خۆی هاتە خەونمو پێی وتم: با ژنان بە سینەو مەمكی رووتەوە نەیەنە سەر سەرم.. ئەمن دەیانبینم..

- هاتە خەونی منیش.. وتی: بە براو مێردەكانتان بڵێن بۆنی ئارەق بۆنی خۆشی بەهەشتی لەبیر بردوومەتەوە..

- خوشكم ئەسحابە رووتە شەهیدەو دەڵێن لە غەزای كوردە كافرەكاندا كوژراوە..

- رۆحم بە قوربانی بێ..».

پوورە مەنیج، تەریقەداری شێخ سمایلی ناو لەپ سەوز هاتە پێشەوەو فەرمووی:

«ببمە خۆڵەکەی سەر گۆڕی.. بە منی گوت: مەنیج ئەو جۆگەلەیە ڕۆحی منەو ئەو زەلکاوەش لێی مەترسن..

- پوور مەنیج.. نەك هەر جۆگەلەیەك.. تـەنها گـەردێك لـە ڕۆحـی پـاكی ئەو زاتە پیرۆزە هەزار گۆمو زەلکاو پاك دەکاتەوە..

- ئامەنتوو.. ئەشهەدوو..».

لاشـەی چـەند سـەگێکی دیکـەش سـەرئاو کـەوتنو نقـوم بـوون.. مـچەیان دەرهێنا.. کوڕگەل سەریان بەستەوە.. عوسە لە خۆشیانا پێدەکـەنی.. هـاواری دەکرد:

«دەست مەپارێزن.. کوڕینە.. بردوومانەتەوە..».

ئەحمەدە گن لە پێ مەلە نەدەکەوتو هاواری کرد:

«هێشتا ماوە..!».

ئێمە بە مامۆستامان وتبوو ڕۆژی هەینی شـەڕە.. کتـوپڕ لـە دوورەوە بـە پەلە هات.. ئەو ڕۆژەی پێمانڕاگەیاند.. وتی:

«دێـم دوو قـسە بـۆ ئـەو خەڵکـە دەکـەمو ناشـهێڵم ئـەو دوو جەماعەتـە بەشەڕ بێن..».

هەر لە دوورەوە لە ترسی گاشەبەردەکان سەری خۆی نەوی دەکرد.. ژنان مامۆستایان ناسییەوە.. ئاسوودە بوون.. پتر هاتنە پێشەوە.. ڕۆژ نەبوو لـەنێو بازاڕو کۆڵانو سەرجادەکان منالێك بە دایکی نەڵێ:

«دایکە.. ئەوەتا مامۆستا کەچەڵەکەمان..

– دایکە.. ئەم مامۆستایە قسە خۆشەو بە ڕاستە لە پشتە دەستمان نادا..

– هۆدا.. ئەم مامۆستایەیە باسی بەلهارزیامان بۆ دەکا..

– بەلهارزیا چییە ڕۆڵە..؟

— نەخۆشییە..».

مامۆستا بە گورگە لۆقە گەیشتە سەر زەلکاوەکەو بـە پەلـە چاویلکەکەی لە چاو کرد.. کەڵەگەت.. بەسەر سووڕاندنێك هەموو لایەکی دەبینی.. تاو تاو بە هەردوو دەست بەردی دەقۆزتەوە.. زوو زووش سەری خۆی نەوی دەکـرد.. هـەمان چاکەتو پانتۆڵـە کۆنەکـەی لەبـەردا بـوو.. ئەوەنـدە بـارانو هـەتاوی دیبوو رەنگە شینەکەی چووبۆوە.. دەنگی هەڵبڕیو هاواری کرد..

«کوڕینە بوەستن.. بابە گیان بەسە.. خۆ میرات بەش ناکەن..».

کەس گوێی نەگرت..

«کاکە براله.. بە قوربانتان بم بکەونە ناوبژی..».

کەس گوێی نەگرت..

رووی لە پیاوەکان کردو لە خـەمانا هـەموو گیـانی دەلـەرزیو نەڕانـدی.. لەگەڵ ئەو نەڕاندنە زەلکاوەکە شڵەقاو هەموو ئاوڕیان دایەوە:

«عەیب ناکەن.. مناڵان بەشەڕ دێنو گەورەکان پێدەکەنن..».

گاشەبەردێك بەر کەلەکەی کەوتو هاواری کرد:

«ئاخ..»

رووی کردە گەنجەکانو وتی:

«خۆ ئێوە زۆربەتان خوێندەوارن.. نازانن ئەم زەلکاوە پیسە.. یان خۆتـان گێل دەکەن..؟».

دوو سـەد کـەس بەیەکـەوە جڕتیـان بـۆ کێـشا.. جـڕت لەسـەر جـڕت.. بـە ئیقاع.. ئەوانەی نێو زەلکاوەکە دەوەستان.. ئەوانەی دەرەوە بۆیـان دەسـاندەوە.. هەوای ئاسمانو ئاوی زەلکاو کەوتە سـەر خـوێنو جوێنو جـڕتو داری دەسـتی شکاوی شەڕکەران.. شەڕەکە تـۆزێ سـارد بـۆوەو هـەموو لایـەك پرزەیـان لەبـەر بڕابوو.. شەکەتو ماندوو.. نیوە بریندارو نیوە مردوو.. لـە راسـتو چـەپیش..

له سەروو.. له خواروو.. هەر سەگ بـوو دەوەڕی.. وەلـێ تـۆزێ خـاوتر.. چـەند سـەگێکی چـاو زەردیـش کـوێر بـوون‌و ئـاوی چـاویان ڕژا.. چـەندانێکی دیکـەش قاچیـان شـکا.. گـەر بـە وردی بگەڕایتایـە چـەندەها کەڵبـەت دەنێـو ئـەو خۆڵـە پۆکەدا دەدۆزییەوە.. چەندانێك کلکیان خستە نێو گـەڵ‌و ڕووەو قەسـابخانە بـە شەلەشەل قووچاندیان.. خاوەنەکانیان بە دارەوە دوایان کەوتن:

((گەردە.. شێرە.. فیلۆ.. زەردە..)).

نەخێر.. کێ دەگەڕێتەوە..!

مامۆستا دەستی ڕاستەی کرد بە چەپەری چاویلکەکەو نەڕاندی..

((جۆگەلەو چاکی چی.. تا کەی عار نانێن..)).

لـە پـاڵ دیـوارە رووخاوەکانـەوە هـەر سـەیرمان دەکـرد.. بـە دیوارەکانـدا هەڵـگەڕاین.. مامۆسـتا دەسـتی رادەوەشـاند.. لـەنێو ئـەو هەرایـەدا دەنگـی نەدەگەیشتە ئێمە.. دەمانزانی دەڵێ چی:

((ئێوە باوك‌و برای چاك نین.. ئەگینا چۆن دێڵن ئەو مناڵانە سەرو گوێی یەکدی بشکێنن.. ئێوە لێبوونەتەوەو قەیدی ناکا.. بـەڵام ئـەم مناڵانـە بـۆ وا بکەن..؟)).

فڕکەی بەردێك‌و شووشـەی چـەپی چاویلکەکەی وردو خـاش بـوو.. هـەر دەینەڕاند.. ئارەقەی دەردا.. هەردوو لالێوی کەفیان دەکرد.. ئەم هەر هـاواری کرد..

((ئەگەر هەمووتان نەخۆش نەکەوتن من ئەم گوێیەی خۆم دەبڕم..)).

یەك لە دوای یەك، بە مۆسیقاوە.. بە ئیقاعەوە، جرتیان بۆ دەکێشا..

((ئاخر ئەوە عەقڵەکەتانە..؟!))

چوار زەلامی کەتە لێی نزیـك بوونـەوە.. دووانـی بەدمەسـتو دووانـیش

هێشتا نەیگرتبوون.. قونتەراتچییەك و سەربازێك و پۆلیسێك و فەرمانبەرێك.. مامۆستا هەر هاواری دەكرد.. دوو كەس لە هەردوو قاچی نەوی بوون.. دوو كەسیش لە دواوەڕا دەستیان گرت.. خۆی راتەكاند.. نەخێر.. بەرزەفتیان كرد، چواردەستە بەرزیان كردەوە.. تۆزێ جۆلانەیان پێكردو پاشان تا هێزیان تیایە بە ئاسمانا هەڵیانداو یەك تەختەو پشتاوپشت كەوتە نێو زەلكاوەكە.. مەلەشی نەدەزانی.. چاویلكە شكاوەكەی سەرئاو كەوت.. قەرەوێتە سەوزەكەی دەتووت لاسكی تەڕەپیازەو كەوتۆتە سەر نەرمە شەپۆلەكان.. چوار پێنج جار كەوتە ژێر ئاوەكەو بە هەناسەبڕكێوە سەری دەردێناو پڕ بە سییەكانی هەوای هەڵدەمژی.. هاواری كرد..

«فریام كەون..!».

چوار كەسەكەش پێدەكەنین و دەیانووت:

«مەلەی ناكەی.. مامۆستا.. ها..؟».

ئەویش لە ناو زەلكاوەكە شەپەشەپی بوو.. خۆمان بۆ نەگیراو نزیك بووینەوە.. ژنان لە دوورەوە دەستیان بە روومەت و رانیاندا دەداو بە حەسرەتەوە دەیانووت:

«ئەوە خۆ مامۆستایان خستە زەلكاوەكەوە.. ئای لەو بێ ئابڕووانە..!».

ئەمجارەیان سەری كەوتە بنەوەو هەردوو قاچی بە حەوادا بەرز بوونەوە.. وەك بایەوانی ئەو پاپۆڕانەی نقوم دەبن.. چوار قوتابی هەرزە ئەمەیان بینی و دەرحاڵ فجووقیان كردو بە باسكە مەلە گەیشتنە مامۆستای.. نیوە خنكاو.. بە چواردەستە رایانكێشاو جەماعەتی مچە.. بە ئیشارەتێكی مچە.. فریای كەوتن.. مامۆستا وەك تەڕك لە گوێ زەلكاوەكە راكشا.. یەكێكیان خستییە سەر تەنیشت و یەكێكیش هەردوو قاچی هەڵبڕی.. دوو كەسیش لەپیان دەخستە سەر ورگی و خۆیان دادەگرت.. لەشێكی ساردو

سرِ.. مچە هاواری کرد:

((کوڕینە.. مەرد بن و ئەمجارەیان دەست مەپارێزن.. لە تۆڵەی مامۆستا خوشك و دایکیان بگێن.. تازە تەواو.. یان ئێمە یان ئەوان..)).

ئەحمەدە گن بە سەرسامییەوە قیڕاندی:

((کوڕە خۆ ئەو سەگبابە جەماعەتی ئەو کەچەڵەیە..)).

ئەمجارەیان تێکڕای کەسانی ناوەوەو دەرەوەی زەلکاوەکە هاواریان دەکرد:

((عوسە.. عوسە.. عوسە..!)).

ژنان دەگریان و دەیانووت:

((جەنگی مەغلووبەیە..!)).

سەگە هەرە هارەکانیش پرزەیان لەبەر بڕابوو.. هەریەکەو بستێك زمانی دەرهێنابوو.. وەك مێگەلە مەڕێکی گێژو نەخۆش بەنێو یەکدیدا دەخوولانەوە.. دوو کەس چوونە ژێر باڵی مچەو دووریان خستەوە.. چوار کەسیش بە چەقۆو بۆکسی ئاسنەوە لە دوایەوە دەڕۆیشتن.. قۆچەقانی.. دارلاستیك.. فڕکەفڕکی بەرد.. چەند هەرزەیەکی زۆڵ تیرو کەوانیشیان دروست کردبوو.. هەر سەرە تیرێك و دەرزییەکیان تێڕاکردبوو.. ئەوانەی بە ساغی مابوون.. لە گێمی دووەمدا تێکڕا بریندار بوون.. عوسە هەر دەینەڕاند:

((دەست مەپارێزن.. وا بکەن رووبان نەیەت بێنەوە سەر ئەم گۆمە..)).

چەپڵەو هەرا.. فیکەو جرت کێشان.. شڵپ و هوڕی زەلکاو.. وەڕینی سەگ.. دەبێ کۆتایی بێ و بەرەیەك بیباتەوەو بەرەیەك بیدۆڕێنێ.. چەند تیرێك لەسەر سنگی چەند مێردمنداڵێك چەقی.. یان عوسە یان مچە.. مامۆستا گران هەناسەی دەدا.. بە چواردەوریدا هەڵقەیەکمان بەست تا کەس پێی لێنەنێ.. لە بەر ئەو هەتاوەدا هەڵم لە جلەکانی هەڵدەستا.. هەڵمێکی نەبینراو.. ئەوەندەی

نەمابوو بگرین.. شەڕەکە بـە قۆچـەقانی شـکایەوە.. هێـدی هێـدی لێکـدی دوور دەکەوتنەوەو خڕکە بەردیان هەڵدەگرتەوە.. هیچی لـە هێلکـەی قازێـك بـچوکتر نەبوو.. رایاندەوەشاند.. بایان دەدا.. بایـان دەداو لەگـەڵ گڤـەی بەردەکـە تێکـڕا سـەریان نـەوی دەکـرد.. لەگـەڵ زەوییەکـە تـەخت دەبـوون.. چـەندانێکی تـر شـاخیان شـکا.. مـچە کەوتـە رۆژئـاوای زەلکاوەکـە.. عوسـە رۆژهـەڵات.. بـەرد دەبـاری.. پیـاوە رووتـەکان وەك بـۆق دەخزانـەوە ژێـر زەلکاوەکـە.. کتـوپڕ گاشەبەردێك بەر تەوێڵی یەکێك لە پۆلیسەکان کەوت، لە مەلە وەسـتاو دەسـتی بۆ نێوچەوانی برد.. ناو لەپی پڕ بوو لە خوێن، پڕ بە زەلکاوەکە نەڕاندی:

«خۆتان بگرن سەگبابینە.. سەری من بـشکێ.. سـەری مـن.. سـەری عـەلی قیرپاچ..؟!».

به باسکەمەلە ئاوەکەی شەق کرد، ئاوڕێکی دایەوە.. نەڕاندی:

«وەرە بەکر.. تۆش وەرە دەرێ.. با خوشکیان بگێین..».

هەردووکیان کە تا ئەو حەڵە سەرمەستی مەلە بوون، گوێیان بە شـەڕەکە نەدەدا، یەکی چارەکێکیان فت کردبوو، بەو شەڕە سـەگە قاقا پێدەکـەنین، لـە ناوەڕاسـتی زەلکاوەکـەدا لـە پـێ مەلـە نەدەکـەوتن.. لـەو قیامەتـە رادەمـانو دەتریقانـەوە، کـە بەردەکـە بـەر کەللـە سـەری عـەلی قیرپـاچ کـەوت.. مەسـتی بەری دا، هاتەوە سەر خۆی، خوێنەکەی دەڕژایەوە ناو دەمیو تفی دەکـردەوە، بـە دیـواری خـزو لووسـی زەلکاوەکـە هـەڵزنا، سـێ جار خـزیو کەوتـەوە نێـو زەلکاوەکە، بۆ چوارەم جار بەکری عەیشێ نەیهێشت بخزێو ناو لەپی کرد بـە بـەردەبازو ئـەمیش فجـووقی کـردو دەرپـەڕی، بـەکر بـە دوایـدا.. قـوڕاوێکی خەسـت لـە دەرپێیـەکانیان دەچـۆڕایەوە، بـە پەلـەو شـێتانە ژێـر جلـەکانیان دەپشکنی، عەلی قیرپاچ زووتر دەمانچەکەی دۆزییەوە.. بێ یەكو دوو دەسـتی راستەی بەرز کردەوەو دوو زرمـە هەڵسا، کـەس فریـای کـەس نەکـەوت، هـەر

پیاو بوو.. هەر منداڵ بوو.. هەر دارلاستیكو قۆچەقانیو چەقۆ بەدەست بوو غاری دەدا، پیاوەكان ساتمەیان لە مناڵەكان دەكرد، مناڵەكان ساتمەیان لە سەگەكان دەكرد، سەگەكانیش كلكیان خستبووە نێو گەڵیانو دەیانلووراند، بەكری عەیشێ — یش دەمانچەكەی سوار كرد، ئەمیش بە راستو بە چەپدا گوللەی دەتەقاند، هەموو پشتیان لە زەلكاوەكە كرد، هەر یەكەو بەلایەكدا رایدەكرد، هەندێكیان بە غارەغار گەیشتنە سەر مەزارەكەی ئەسحابە رووتە، نیوەڕووتو تەڕ، ژنەكانیش.. ئەوانەی هاتبوونە پێش.. تێكڕا كشانەوە، سەدەها زەردو سوور خۆیان خستبووە پشت شوورەی مەزارەكە، دەگریانو بە پیاوەكانیان دەووت:

((ئەم شەڕەسەگە بەسەو هەمووی لە بن سەری ئێوەیە..!)).

كەس گوێی لە كەس نەدەگرت، هەندێكیان بەنێو بەستەكەدا قووچاندیان، هەندێ لە مناڵەكانیش چوونە نێو كەلاوە رووخاوەكانی بەری رۆژئاوا، هیچ سەگێك ساحێبی خۆی نەناسییەوە، سەگەكان زمانیان لە بەرپێ دەخشاو دەیانقووچاند، دەیەها كەس بەسەر یەكدیدا بەربوونەوە، دارو حەیزەرانو جلو پارەو ناسنامەو پێڵاو بە چواردەوری زەلكاوەكەدا جێمابوون، لەنێو ئەو قیامەتەدا هەندێ لە ژنەكان كراسو كەواو رەفتەو چارۆگەی خۆی دەدڕاندو سەری شكاوی مناڵەكانیان پێدەبەست، هەر ژنەو خەمی فەرزەندی خۆی دەخوارد، پیاوەكانیش.. مناڵە چەتوونەكانیش بەوپەڕی سەرسامییەوە وەستابوون، لە دوورەوە.. بە ترسێكی زۆرەوە دەیانڕوانییە زەلكاوەكە.. تا ئەو حەڵە نەرمە شەپۆلی دەداو كپو خامۆش نەببۆوە.. دوای قەیرێ.. هێدی هێدی شەپۆلە سەرشێتەكان دەمردن، دەنووستن، شنەبای پاش ئەو نیوەڕۆیە درەنگە نەیتوانی لە خەو وەئاگایان

بێنـێ، لـە هـەموو لایەکـەوەش.. قوتـووی بـەتاڵ، کراسـی دڕاو، تاکـە پـێڵاو، جامانە، کڵاو، سەرئاو کەوتبوون..

تاو نا تـاوێ عـەلی قیرپـاچو بـەکری عەیـشێ پەنجـەیان لەسـەر پەلاپیتکە دادەگرت.. قریشکەی دەهات.. ئاسمانی کپی سەر زەلکاو دەنگی دەدایەوە، زرمو هووڕ، گف گف.. ئاوی زەلکاوەکەش دەشڵەقا، حەشـاماتەکە تێکـڕا رادەچـەنین، سەری خۆیان نەوی دەکرد.. هـاوارە ئەسـحابە رووتـە.. دەچـوونە ژێـر بـەردو شــوورەو دیــوار، لــە ســەربانە دوورەکانیــشەوە خــەڵکی وەك قەلــەڕەش هەڵنیشتبوون، هەنـدێکیان لـە ترسـانا چـووبوونە بـەر سـێبەری پـنچێکی بـێ سێبەریش، هـەردوو بـە جووتـە پێدەکـەنین، مـڕو مەسـت، هـەردوو بـە دەمو پلێکی خوارەوە دەیانووت:

«ئاوا.. ئەگەر مەردن وەرنە پێشێ.. خوشك حیزینە..».

بەدمەستانە روویان لە مەزارەکە دەکردو تفیـان لـەو حەشـاماتە دەکـرد.. کەس نەیدەوێرا نزیك بێتەوە..

مامۆستاش لە گوێ زەلکاوەکە تەنیاو بێ یاوەر جێمابوو، نیـوە مـردوو، دوو سەرخۆشـی دەمانـچە بەدەسـتیش تەقـەیان دەکـردو هەڵدەپـەڕین، زەلکـاوێکی کپو خامۆش، هەروەك بڵێی کەس مەلەی تیا نەکردبێ، لـە دوورەوەش سـەدەها کەس چاوەڕێ بوون.. چاوەڕێی هەر شتێك.. کۆتاییەکی نادیار..

عـەلی دەسـتی نـەوی کـردو گوللەیـەك بەسـەر ئاسمـانی مەزارەکـە گڤـەی هـاتو.. ژنو پیـاوو منـاڵ بەسـەر یەکدیـدا بەربوونـەوە، ئـەمانیش قاقـا پێدەکەنین.. عەلی بە بەکری وت:

«بـەکر.. تـوو شـەرەفت ئەگـەر نەچـیت مەلـە بکـەی.. خۆشـە.. هـەر بەتەنیا.. ئەوەی هاتە پێش دەیدەمە بەر گوللە..».

«نەوەڵڵا تۆ مەلە بکە.. من ناهێڵم کەس بێتە پێش..».

ژنان دەستیان بە یەکدا داو.. قژی خۆیان دەرنییەوە:

«ئەوە کەس نەبوو مامۆستا قورتار کا..؟».

«کێ دەوێرێ.. کەس رۆحی خۆی دۆزیوەتەوە..؟».

«دەبا یەکێکتان بچێو فریای بکەوێ..».

«ئەی نابینیت ئەو دوو سەرخۆشە بە راستو چەپدا تەقە دەکەن..؟».

«ئەی ئەگەر مامۆستایان کوشت..؟».

«لە دەستیان دێ..!».

«دەبا یەکێ بچێ خەبەر بدا..».

«وا بزانم چوون..».

«نەء.. کەس نەچووە..».

«با من دیم.. چەند قوتابییەك چوون خەبەر بدەن..».

«هەتا ئەوان دێنەوە.. ئەمان مامۆستا سارد دەکەنەوە..».

«خۆ ئەوان لە رقی مامۆستا وا ناکەن.. عەلی ڤیرپاچ سەری شکاوە..!».

«سا بەو خوایە دوو سێ کەس نەکوژێ.. دڵی ئاو ناخواتەوە..».

هێدی هێدی مامۆستا هاتەوە هۆش خۆی، جلەکانی تەڕن.. بۆ..؟ چۆن..؟ لە کوێ..؟ زەلکاو..؟ تۆ بڵێی..؟ وەك تارمایی خەونێك دەیویست بیری بێتەوە.. بە زەحمەت.. تەقەیەکی دیکەو ئەم راچەنی، بە ئازارێکەوە چاوەکانی هەڵێنا.. دوو زەلامی رووتی بینی.. عەلی ڤیرپاچ سەیرێکی کردو هاواری کرد:

«بەکر.. هەتیو.. ئەم کەچەڵە زیندووە..!».

مامۆستا بێ ئەوەی بزانێ مەسەلە چییە چاوەکانی نووقاند.. کێ ناڵێ رۆژی حەشرەو.. ئەم مردووەو.. ئەم دووانەش فریشتەکانی خێرو شەڕ نین..

هـاتوونو پرسـیاری لێدەکـەن.. وەلــێ بـۆ رووتـن..؟ خـۆی مرانـد.. بـە پەلـە چاوەکانی نووقاند، شەکەتو ماندوو.. سك پـڕ قـوڕاو.. جووڵەی بـۆ نـەکرد.. بەکر پرسی:

((چۆن.. ئەی نەخنکا..؟)).

((نـەء.. خۆم دیم.. زەق زەق سەیری دەکردین..)).

((کوا گوێ بە دڵییەوە بنێ..!)).

نووشتایەوەو کەوتە سەر ئەژنۆ، گوێی راستەی نا بە کراسە تەڕەکەیەوە:

((ئا.. دڵی فیلیش وا لێنادا..)).

((هەمووی لە ژێر سەری ئەم کەچەڵەیە.. ئەم سـەر شـکانەی منـیش هـەر خەتای ئەوە..)).

((هاتووە دەڵێ مەلە مەکەن..)).

((هەردوو قاچی بگرە..)).

((چی لێدەکەی..؟)).

((جۆلانە..)).

هەستێتەوە راکا یان خۆی بکا بە مـردوو..؟ عـەلی هـەردوو قاچـی گـرتو بەکریش هەردوو دەستی..

حەشاماتەکە لە دوورەوەو بە ترسەوە سەیریان دەکرد.

((ئەوە چی لێدەکەن..؟)).

((ئەو کافربابانە جۆلانەی پێدەکەن..!)).

((لەوانەیە هەڵیدەنە ناو زەلکاوەکەو بخنکێ..)).

((تۆ بڵێی..؟)).

مامۆستا گەیشتە تینیو یەك دوو جار خۆی راتەکاند.. کەڵکی نەبوو..

((تا سێ دەژمێرمو هەڵیدە..)).

((ئاخر مەلە نازانیٚ..)).

((کەیفی خۆیەتی.. ئەو هەموو قسە قەڵەوانە دەزانیٚ.. بۆ مەلە نازانیٚ.. تۆ هەڵیدە خۆی فێر دەبیٚ..)).

((ئەی ئەگەر خنکا..)).

((بە گونمان..)).

((یەك.. دوو.. سیٚ..)).

مامۆستا یەك تەختەو پشتاوپشت کەوتە نێو زەلکاوەکە، بارستایی سیٚ بەژن، بە هەموو لایەکدا، ئاو پژا.. ئەمان لە خۆشیانا دەتریقانەوە، کەوتە سەر شلێپەشلێپ، ئەمان هەر پێدەکەنین، دەمانچەکانیان لە زەوییەکە هەلگرتەوە، خەلکەکە.. بە ژنو پیاوو منالەوە لە ترسی مامۆستا بەتاو هاتنە پێشەوە.. رووەو زەلکاوەکە.. بە جووتە.. شێتانە لوولەی دەمانچەکانیان لە خەلکەکە کردو کەوتنە تەقە، تێکڕا کشانەوە.. دیسانەوە بەسەر یەکدیدا بەربوونەوە، خۆیان لەگەڵ زەوییەکە تەخت کرد، مامۆستاش بە شەپەشەپ خۆی گەیاندە دیواری خزی زەلکاوەکە، هەلژنا، خزی، هەلژنا، خزی، بەکر.. مەستو مەدهۆش.. بەم دەمەوئێوارەیە حەزی بە گەمە دەکرد.. گەمەیەکی قورس.. هەر بۆ زەوق گوللەیەکی لەناو ئاوەکە سارد کردەوە، سیٚ بست لە تەنیشتییەوە بلقێکی کرد، مامۆستا تەواو شلەژا، پشتاوپشت کەوتەوە ناو زەلکاوەکە، ئەمان پێکەنین، ئەو دەخنکاو ئەوان پێدەکەنین.. عەلی هاواری کرد:

((هەموو گوللەکان مەتەقێنە نەبا بێنەوە..)).

((دوو یەدەگی ترم پێیە..)).

((خۆشە.. تا ئێوارە رادەبوێرین..)).

تـاوێ سـەری دەردەهێنـاو پـڕ بـە سـییەکانی هـەوای هەڵدەمـژیو نـوقم دەبۆوە.. سەری دەردەهێناو.. نوقم دەبۆوە..

((کوا دیار نەما..؟)).

((لەوانەیە بخنکێ..)).

((نـەء.. زۆڵە.. مەلە دەزانێ.. هەر ئێستا لەلایەکی ترەوە سەر دەردێنێ..)).

((بەکر با نەخنکێ..)).

((مەترسە.. هەر حەز دەکەم نیوە مردووی کەم.. تا جارێکی تـر شتی وا نەکاو تەمبێ بێ..)).

((گەر زانیت هیلاکە دەری بێنە..)).

سەری دەرهێنایەوە.. بە چواردەوریدا زەلکاوەکەیان دایە بەر گولله.. ژنان دەیانزریکاند.. مناڵەکانیش گریان.. پیاوەکانیش سڕو سەرسام بوون.

((پیاوینە فریا کەون ئەو دوو سەرخۆشە مامۆستایان خنکاند..)).

((جارێ کەس نەچێتە پێش.. تۆزێکی تر گوللەیان پێنامێنێ..)).

((جا تا ئەوان گوللەیان پێنامێنێ مامۆستا دەخنکێ..!)).

کەس نەیوێرا نزیك بێتەوە، دوو سەرخۆشەکەش چاوەڕێ بوون مامۆسـتا سەر دەرخاتو هەناسەیەك هەڵمژێ، زەلکاوێکی کپو خـامۆش، حەشـاماتێکی ترسـنۆكو سەرسـام، دوو مەسـت.. دوو دەمانـچەی رووت.. زەلکـاوێکی کـپ.. چـاوەڕوانی.. چـاوەڕوانی.. مامۆسـتا.. ئـەوانیش دەسـت لەسـەر پەلاپیتکـە، کەسـیش لـەو گەمـە گـرانو بێلەزەتـە تێنەگەیـشت.. ژنـانیش، لـە دوورەوە، دەستیان بە یەکدا دەداو دەگریانو دەیانپرسی:

((تۆ بڵێی نەخنکابێ..؟!)).

بەفرانباری (1986)

سلێمانی

www.dengekan.com

ژمارە	چیرۆکەکان	لاپەڕە
1	گوڵی ڕەش	7
2	گوناهی سپی	33
3	منو قالەو سەگەکەی پاڤلۆڤ	85
4	ڕەنگاڵە	127
5	میم	153
6	زەلکاو	213

www.dengekan.com

بەرگی دواوە: وێنەی نووسەر لە تەمەنی (4)ساڵیدا

لە چاپکراوەکانی نووسەر:

- تەنیایی، کۆمەڵە چیرۆك/ دوو چاپ.
- گوڵی رەش، کۆمەڵە چیرۆك/ سێ چاپ.
- گەڕەکی داهۆڵەکان، کۆمەڵە چیرۆك/ سێ چاپ.
- پیرە پەپوولەکانی ئێواران، کۆمەڵە چیرۆك.
- حەسارو سەگەکانی باوکم، کورتە رۆمان/ سێ چاپ.
- پێدەشتی کارمامزە کوژراوەکان، رۆمان/ دوو چاپ.
- تەمی سەر خەرەند، رۆمان.
- بە تووڕەیی ئاوڕێك لە رابردوو بدەرەوە، شانۆگەری، نووسینی: جۆن ئۆزبۆرن، لە ئینگلیزییەوە.
- مارا ساد، شانۆگەری، نووسینی: پیتەر ڤایس، لە ئینگلیزییەوە.
- مەرگەساتی شاه لیر، شانۆگەری، نووسینی: شکسپیر، لە ئینگلیزییەوە.
- گوندەکان بەرەو مانگ هەڵدەکشن، شانۆگەری، نووسینی: فرحان بلبل، لە عەرەبییەوە.
- فرمێسکەکانی کوکوختی، کۆمەڵە چیرۆك، لە ئینگلیزییەوە.
- گەنجە ئازاکەی سەر جۆلانەکە، کۆمەڵە چیرۆك، لە ئینگلیزییەوە.
- لە ستایشی ئەدەبدا، کۆمەڵە وتارێك، لە ئینگلیزییەوە.
- بێ کتێب هەڵناکەم، کۆمەڵە وتارێك.
- قەلەڕەش‌و زەنگەکان، کۆمەڵە شیعرێك، لە ئینگلیزییەوە.
- هەفتە بزانی، رۆژنامەو راگەیاندن، لە ئینگلیزییەوە.
- چۆن دەبیت بە باشترین هاوڕێی خۆت، دەروونناسی، لە ئینگلیزییەوە/ سێ چاپ.
- باڵەکانی فریشتە، کۆمەڵە شیعرێکی جیهانی/ لە ئینگلیزییەوە.

www.dengekan.com

نرخی: (   ) **دیناره**

www.dengekan.com

Black Rose

Stories

Sherzad Hassan

2005

www.dengekan.com

www.dengekan.com